

Edebiyat Defteri

Hayrullah Cırık -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
3 Ocak 2021 Pazar

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

MANŞETTEKİ ÖLÜ İNSANLAR

MANŞETTEKİ ÖLÜ İNSANLAR

Günümüz dünyasında sıkça karşılaştığımız bir olgudur.Bir olaydan öte yaşantımızın bir parçasıdır.Her evresine girmiştir hayatımızın.Onun üç yüz tane ineği var, seksen beş tane öküzü.Bunun tam bin beş yüz tane koyunu var,bankadaki parasının hesabını bilmez.Demek ki burada rakam sağ tarafta bulunan bolca sıfırın hikmetine bağlıdır.İşte bunun dört tane evi iki tane arabası var,daha düne kadar çulsuzun tekiydi.Tanrı yürü dedi kuluna oda yürüdü .

Bu ifadeleri toprağa dayalıda duyarız çoğu zaman,burada ifadenin başına ağa da koyabiliriz.,sağında ki sayıların sayısı hürmetine.Adamın tam on beş bin dönüm tarlası var,hem de dere kenarında.Dönümü bin metre kare yaparsa var onlar yapsın hesabı.Zenginin malı züğürdün çenesini yorarmış.Çukurova gibi bir bölgede yeterlidir bu sayı ağalık çizgisine.

Ege dede vardır,buna benzer coğrafyanın her yerinde olduğu gibi,On beş bin zeytin ağacı,adam yağdan çıkarır parayı paraya para demez.Buna benzer örnekler çoktur,sayılar öylesine girmiş ki içimize,içimiz/dışımız rakam fişkirir.Adamın bankada bilmem kaç trilyon parası vardır.Bileşik faizle yatırdı mı bankaya bir yıl sonra kaç bilmem trilyonu olur hesabında.

Manşetten duyururlar büyük puntolar halinde Filistin de ölen insan sayısını, Birkaç bin kadar,evet radyo ajansları ve televizyonlar deklare eder aynısını.Bir kaç bin kişi ölmüştür bunun sekiz yüz elli üç tanesi sivil halktan üç yüz yetmiş dördü çocuk kalanı kadın ve ihtiyardı,Aynen böyle söylerler manşetten matematiksel bir ifadenin neticesi;Öküz sayısı,zeytin ağaçların kök adedi,parası zengin tüccarların bankada ki bileşik faiz hesabıyla yağdan gelen paranın nasıl katlanıp arttığını, yatın, katın nasıl kuluçkadan çıktığını.

Yürekler sayıya gelmez oysa,bilmezler.Kimse bilemez,adam var yüreği beş para etmez,adam var yüreği paha biçilmez..Kaç tane duygu var insan yüreğinde ,kaç adet duygu var.Eline aldın mı düşünceler yumağını.Çözebildin mi bir çocuğun oyun içinde hangi duygular eşliğinde.Manşetler yazar bilmem kaç bin insan öldü Filistin de.

Bir ateş düştüğü zaman halkın yüreğine onu sayılarla ifade edemezsiniz.onu sayamazsınız o artık dünyanın tüm mazlum yüreklerindedir.Ölenlerin yasını tutuyorsa yaşayanlar onları da hesaba katacaksınız.

Yangın düştüyse Filistin yanıyor,bir ev değildir yanan ,binlerce falan değil ;aslında mazlum halktır.Halkın sayısı yoktur.O saydıkça artan bir sevgidir. Sense ölenleri saymaktasın farkında bile değilsin,bak sen dahi ağlamaktasın.Yandı ocaklar bir bir söndü umutlar.Yerlere saçıldı kanlara bulandı gelinlik kızın al yazması,çeyiz sandığı.Umutları bitti çocukların,bilmem kaçınıcı asrına uygar dünyanın.Taş üstünde taş kalmadı..Baykuş bile tünemedi sönen ocakların bacalarına.Saydınız mı bacaya tünemeyen baykuşları.Kaç taş yıkıldı duvarlardan,yada kaç metreyi bulurdu insan cesetleri yan yana konsaydı.Bulur muydu sizin oradan burayı.Bilimsel olarak bellidir bir insan vücudun da kaç litre kan vardır.Toplasalardı kaç ton yapardı Gazze de ölen insanların ki.Yüzde kaç ederdi Fransız mahzenlerindeki şarabın.Hangisi daha çoktur.Al sana yapacaksın hesap.Öyle iri iri puntolarla yazma birkaç bin insan öldü diye.

Maltepe/08.03.2009

Maziye Bakmak1

Bundan yıllar öncesine şöyle bir baktığımda,değişen çok fazla bir şeyde yok aslında.Bizim önümüzde iki seçenek vardı lise yıllarında birincisi fen bilimleri ikincisi sosyal bilimler.Birinci aşama pozatif bilimleri içine alan tıp ,mühendislik buna benzer para kazanıp hayatı kolay etme yoluydu.İkincisi zor bir daldı.Sosyal bilimler,en iyi ihtimalle öğretmen olursun.Anadolunun dört bir yanını üç kuruşa dolanırsın bir ucdan bir uca.(İdalizm hariç).

O yıllar çok geldim gittim bu iki konu arasında,bir hemşerim vardı,edebiyat öğretmeni idi,kitapları da vardı yayınlanmış.O yıllar benim gibi kitapsızlardan değil o kitaplılardandı.Ben dedi buralara kolayca gelmedim.Ortaya çıkardığım bir yapıtı,okurlarla paylaşmanın bedelini ödedim.Elde avuçda ne varsa verdik,antolojilerde üç beş satırdan başka bir kazancımızda olmadı.Buna bin şükür etmek lazım ,başımız en azından yazdığımız yazılardan dolayı belaya girmedi.

Hakikaten çok zor günlerdi.İnsanlar yazdıklarından dolayı ve düşüncelerinden dolayı tutuklanıyorlardı.Sesini duyan dahi olmuyordu.Edebiyat dünyamızda bu cendereden geçmeyen bu yükü omuzlamayan hiç bir kalem ustası yok gibidir.Vatan haini mavi gözlü dev,çilesini doldurdu,türk vatandaşlığına geri alındı.Ne sevindirici bir davranış deyilmi.. Peki neydi bu adamın suçu....Sadece düşüncelerini yazmaktı.Başkalarının hoşuna gitmese dahi.İşte bu düşünceler değilmi ki Moskova topraklarından "Karşı kıyı memleket/İşitiyormusun oğlum Memet" dizeleri bu kararların savunucusu olanların kulaklarında bir şamar gibi patlamıştır,ve patlayacaktır.

Aslında ben farklı birşeyler yazmayı tasarlamıştım. Konu aldı başını bir yerlere gitti.Nasıl gitmesin değilmi dostlar,"Başın öne eğilmesin/Aldırma gönül aldırma" Duymayan varmı bu dizeleri.Sanırım bu şiire hiç kimse yabancı değil belki,ama yazarı Sebahattin Ali nerde/ nasıl/kim/ tarafından vuruldu ve niçin /neden bilinmez.

Not:Çalاکalem içimden geldiğince yazmaya başladığım bu satırları daha detaylı bir halde yeniden irdelemek üzere hoşçakalın.

Deneme1

Bir yosmanın gözlerinde gezdim,
Hayal dünyamın penceresinde.
Dünyayı yakalamak istercesine,
Ellerimi uzattım hücreden.
Çiçek bahçesinden koklarcasına,
Derin bir nefesle yaşamı,
Elimi uzatıyorum varmıyor.
Kulaklarım pür dikkat,bayram yerinde,
Dinliyorum çocuk çığlıklarını.

Çocuk olmak ne güzel...
Umursamadan dünyada dönen kepezeliği.
Ağız dolusu gülebilmek ,
Bilmeden dört bir yandaki rezilliği.

Sevecen seyrediyorum hücreden,
Kavramak istiyorum bana ait olan yaşamı.
Koparıp almak istiyorum,
Yürekten koparır gibi.

Kuru havzalarda kaybolan,
Deli ırmaklar gibi kuruyor,
Karanlık içinde ellerim.
Şu koca dünyanın,
O koca yaşamından,
Bir parça alamıyor.

Deli yüreğim,can direğim,
Ah benim divane gönlüm.
Susuz fideler gibi kavurdum,
Azgın ırmaklar içinde seni.

Bir tanem;can bir tanem,
Şu ufacık penceremden,
Bir yosmaya bakar gibi baktım
Yaşadığımız dünyaya.
Ağzını sulandırıyor insanın,
Kıvrandırıyor ulaştırmak için kendine,
Göremiyoruz hücreden,
Yaşamak için kıvrananları bile
/././.

merhaba

Tüm dostların dünya şiir günü kutlu yarınları umutlu olsun.

Ağustos Böceği

Aynı dili konuşacaksın arkadaş.
Aynı dili konuşacaksın ki.
Eylül yangınlarındaki,
Canhıraş çığıklara,
Kulağın kapalı kalmayacak.

Ses vereceksin,el vereceksin.
Gözlerinin bakışından tanıyacaksın,
Sırtında deyil yanında olacaksın.

Aynı türküyü söyleyecek,
Aynı düşleri göreceksin.

Ağustos böceğinin türküsü sanma,
O ki yumurtalarını çatlatmak için,
Ağustos sıcaklığında çığık çığığa kalmakta,
Sıcak bir enerji için.

Ağustos böceğini dinlediğın gibi,
Dinleme bizi..
Anla hangi yük altında kaldık.
Bağırtan nedir bizi.

H.Cırık
25.08.2009
Hendek.

Hayrullah Cırık

KARAYOLCULUK(B)[

KARAYOLCULUK(B)

1990 yıllardı bende bir müteahhitte çalışıyorum. Yer Karşıyaka da bir köprülü kavşak inşaatı.Dökülecek olan köprünün tabliyesi mantar döşeme denilen altmış seksen cm kalınlığında beton içermekteydi.Denizin kenarında bir metreden sonra su çıkan.Nereden baksan on metre mırıık tabakası olan zemin için sıkıntılıydı.Bizim elimizde çelik borular,Ağırlığı yedimi saplanacak naldöken in bağına.Ondan sonra al başına belayı.

Siz dediler iskelenin altına demir yollarından travers alın ızgara yapın,iskeleyi onun üzerine inşa edin.Gayet mantıklı ben idareye talebimi dilekçeyle bildirdim.İdarede benim yazıya ilgi kurup demir yollarına yazdı.O zamanlar daktilo servisi vardı,yazılar oradan çıkar amir paraf eder müdüriyet imzalıydı.Ben yazıyı elden aldım demir yollarına götürdüm,Orada tanıdığım bir mühendis vardı onu buldum yardımcı olmasını rica ettim.Yazıyı arkadaş buldu yanındakilerle beraber okudular ve gülüp bana soruyor.

-Ne yapacaksın bu kadarını.

-Köprünün altında kullanacağım.

-Bunlar çok değilmi

-Hayır anca yeter az bile.

(Yanıdakiler resmen sesli gülmeye başladılar)

Ben ,ya biz eski arkadaşsız,bana az kullanılmış yenilerinden ver dememe kalmadan demir yolcuların hepsi yere yattı gülmekten.

Meğer bizim yazıda travers yerine TRAVESTİ yazıyormuş.Bu kelimedede köprüyle beraber tam bir uyum içinde.

Her geçen gün insan yeni bir şeyler öğreniyor.1985 yıllara dayanır bilgisayarla tanış olmam.Herhalde bir şeyler öğrenmişim benden rica ederlerdi işimin dışında ki işlerde de yardımcı olmamı.Bunlardan biriydi bir kaç köprünün bitmiş gibi ataşmalarını çizip yeşil deftere değerleri girecek hale getirmiş göndermişim.Bir kaç hafta sonra çizimleri isteyen arkadaş beni aradı.

-Sen nasıl köprücüsün,kirişleri yanlış hesap etmişsin,sana yakıştıramadım dedi.

-Ya nasıl olur.ben böyle hata yapmam.

-Seksan kiriş olacağına,kırk kiriş hesap etmişsin dedi.

Ne yapalım adam müdürümüz ondan iyimi bileceğiz.

Kontrol şefi yakaladı hatayı,seksen adet neopren mesnet var sen kırk kiriş alıyorsun deyince.Ben demir yolcular kadar gülmedim.Bunu fazla dallandırmadan bitirelim.sen bir mühendissin dedim.

Ondan mıdır bilmem beni oldu olası sevmez.

ŞİRİNLER

Bu,afyon ruhu gibi baygın mahalleden,
Hayalimde tek çizgi bir sen kalmışsın sen,sen.

A. Muhip Dranas

Arabayı yoldan ne çıkarır.Lastiği patlar yoldan çıkar.Arıza yapar,onarılmak üzere yoldan kenara çıkar.Kaza yapar yoldan çıkar.İnsanlar ne için yoldan çıkar.Onunda mı patlatılacak lastiği bozulacak motoru var.Bunlar yok ama;Onuru var,patladı mı ne şeref ne haysiyet kalıyor orta yerde.Andezit kayaların üstündeki bir iki metrelik killi toprak kütlesi gibi gidiyor dibe doğru. Ha; gidene kal demeyeceksin,gitsin istediği yere Arkadaş;insan önüne her gelen zurnayı üfler,her kurnadan su içer m,? Beylik kurnadan su içersen,bey derler.İyi bir ezgide oynanır zeybek bile.Akortsuz bir müzikte döndürürler şebeğe.

Bir kilo etin kırk beş lira, bin liradan aşağı sığınacak bir delik yoksa ülkede ve asgari ücretle geçinmek dertse. Adıyaman ilimizde bin üç yüz lira maaşa yüzaltmışbeş kişilik ihtiyaca yedi ay için hizmetli işine beş bine yakın insanımız ve yine işin aranmayacağı çukur ovanın merkezi Adana mızda yüz yirmi beş kişilik hizmetli kadrosuna iki bine yakın insanımız müracaat ediyorsa;

Beklenen günler,güzel günlerimiz ellerinizdedir.

Haklı günler,büyük günler.

Gündüzlerinde sömürülmeyen

Gecelerinde aç yatılmayan

Ekmek gül ve hürriyet günleri.

Nazım Hikmet RAN

İşte böyle ; bu pembe dünyamızda temmuz on beş öncesi mavi boyalı insanlarımız vardı.Bunların hepsi şirin ve şirinceydi.Ne olduda şimdi hepsi gargamel ve azmana döndü.Oysa masalda bir tane gargamel ve azman vardı. Temmuzun on beşinden bu yana aktif ve etkin çalışmalar neticesinde.947 adet şirin özel okulu,15 adet şirin üniversitesi kapatıldı.Şirin ve şirincelere ait olan 1225 dernek ve 104 adet şirin vakıf kapatılmış.23 adet şirin radyo ile 3 adet şirinlere ait haber ajansı ile şirin ve şirincelerin yazdığı 45 adet gazetede kapatılmış.Tedavi gördükleri 23 adet hastahane de kapatılmış.93000 bin şirin ve şirince kamudaki işlerinden el çektirilmiş bunun 59897 si ihraç edilmiş.40000 adet şirin gözaltında 34000 tanesi tutuklanmış.

Yani,pembe dünyamız ;yer gök mavi kesilmiş,her yere şirin girmiş.Bunlar derede tepede toplananlar,asıl mesele bulutların içinde ve denizin renginde gizlenenler.Bu mavi şirinler maviliklerin içinde .Film o zaman başlayacak,bunlar şimdilik reklam sayılır,kalın sağlıcakla

O günlerden bu günlere

Ne kimse beni gerçekten görecek
ne de kimse benim grdgme benzeyecek.

Grndgmzden bir fazlasıyız,
dşnebildiklerimizden bir eksik.

Başımıza gelenlerden biri
fark edilmeden gelir geçer.

Ne kimse gördü bizi, ne de biz
kimseyi, görmeyen gözlerimizle.

Hernandezin bir Őiirinden küçük bir parçadır. Beni etkileyen diğer yanı, yaşam öyküsüdür. Franko nun İspanyasında bir ceza evinde 31 yaşında gözleri açık olarak vebadan (kimi kaynaklar verem) lmesi.

1936 İspanyasında genel seçimlerinde, iki cephe oluŐur. Halk ve milliyetçi cephe. Halkcıların istediği grevci madenciler af edilsin, herkese ekmek barıŐ ve özgürlük verilsin. Miilietcilerin istediği yeni tek ve büyük İspanya. Yapılan seçimlerde 7,5 milyon oyun 4 milyonunu alarak halk cephesi seçimin galibi olur. Köylülere iŐletilmeyen topraklar dağıtılır. Asturias madencileri serbest bırakılır. Bütün cretlere %15 zam yapılır 200 Kilise yerle bir olur. 300 politikacı oldurulur. 130 grev olur. 10 gazete saldırıya uğrar.

1939 İspanyasında 2 milyon insan mahkum edilir. 500 bin ev yıkılır. 183 Őehir büyük bir hasar ve yıkım görür. Üç yılda bir milyon l, beŐyüzbin sürgün, altıyzbn kişilik bir ordu kurulur. Tek parti Falanj Tek lider Franko Tek din katolik ücretler geldiği yere gider yani 1936 lara, büyük toprak sahipleri topraklarına kavuŐur.

İŞte o gnlerdedir Hernandezin mahpusluğu, insanlık dışı uygulamaların neticesinde otuz birinde ölmesi. Dnyanı her yerinde insanlar daha bu yaşta yaŐamaya baŐlarlar oysa.

Günün modası bu günler de yakın tarihi ucundan kenarından çekiŐtirip durmak. Hele 1925-1945 arasına tahammül edemeyen bir profil sergilenip, tek partili dönemin tozlu sayfaları karıŐtırılıp Kemalizmi eŐelemek didiklemek istiyorlar. Tamam da sabit bir bakıŐ açısıyla bunu yapmak ne kadar doğrudur. Geçenler de yeni evlenecek gençler tartıŐıyorlardı. Bir karar ver de alalım Şu buzdolabını, daha sırada televizyon, çamaŐır, bulaŐık maki-nası var. AraŐtırma yapan genç cevaplıyor; Ben buna para veriyorum, niye para verdiğimi bilmeli ve paramın hakkını almalıyım deyip, cebinden bir liste çıkardı, hadi gel Şu karŐılaŐtırmaları bir yapalım dedi. Burada alınacak olan bir buzdolabı, oysa senin irdelemeye çalıŐtıđın, yirmi yıllık genç bir Cumhuriyet.

TartıŐmayı toplum olarak çok severiz. Yaz akŐamları köy kahvelerinde ınar ağaçlarının altında bir gece de beş hkmet kurulur on hkmet yıkılırdı. O yüzden derdi rahmetliler. Beni kessen benim kanım sola akmaz, diğer de benimki de sağa. Bunlarda kan olsa, beyne gider böyle laf etmezlerdi. Lafın dıŐına çıkmadan biz yine yörüngeye girelim. o dönemin genç cumhuriyetiyle beraber akran hkmetlere bir bakılsa. Logonun son parçası da yerini bulacak oysa.

1909 yılında Bansko kasabasında doğan 23 Temmuz 1942 de kurşuna dizilen Bulgaristan Őairi Nikolay Vaptsarov dan birkaç dizeyle hoŐcakalın.

Amansızdır savaŐ, alabildiğine kıyasıya
hani ne derler destanlara yaraŐır.

Ben düŐerim , gelir başkası, hepsi bu.

Bu yolda kişinin ne önemi var

Yersin kurŐunu, sonra solucanlar, kurtlar

Çok basit Şey bu ve akla uygun

Hep senin yanında olacağız ama,

Ey halkım,

o gün,

o fırtınada

Ne yapalım seni sevmiŐiz bir kere.

EĞİTİM ŞART

Bir bulmaca sorusu yukarıdan aşağıya on üç harfli,en çok yabancı dil konuşulan ülke neresi ? Hemen insanın Türkiye demesi geliyor.Birbirini anlamayan,kuyusunu kazan,tuzak kuran bizden başka.Oysa cevap Papua Yeni Gine'ymiş.Sekizyüzyirmiden fazla dil konuşup anlaşabiliyorlarmış,ancak yüzde bir veya ikisi ingilizce konuşuyormuş. Bir çocuk tanıdım dört beş yaşlarında,hani ben onun kadar bilmiyorum desem yalan söylemiş olmam.Inanın bilmiyorum belki sizde bilmiyorsunuzdur.Bütün araba markaları bilinirmi ? markanın model detaylarına kadar.Bu renoult safran.Yok arakadaş,pes demek elde değil inan.

Annesi babası gurur duyuyor çocukları ile,haydi oğlum ingilizce bir şarkı söyle amcana diyor annesi.Elinde az önce bitirdiği çikolatanın kağıdı ile son yudumla biten kolanın kutusunu arabanın otomatik ön camını açıp yola attıktan sonra,başlıyor şarkısını okumaya.Oğlum nasıl amcası diyor anası.Çok güzel pek akıllı maşallah da,keşke bir iki araba markasının yerine çevre bilinci diye,sokaklara çöp atılmayacağını öğretseniz daha iyi olurdu deyiverdim.

Ağaç yaşken eğilir derler.onun kaçır tarafı yok.Bir ağırlık bağla as dala.İki yıl sonra girer istediğin yola.Lakin yine güneşe bakar göz ucuyla.Kimilerimiz bilmez aydınlığın nimetini.Olmazsa olmazdır güneş denen ışığın dünyamızdaki yeri.Yine gider bazılarımız karanlıktan içeri.Yoksa nereden çıkacak bu kadar için biri aymaz vede yobazı.

Ağaç da olsa doğrultur sen eğsen de başını,Filiz verir,çevirir yüzünü güneşten yana,geçer dal budak atmaya. O çocuk birkaç ay sonra,soracaktır eğitimine ;annem babamın cebinden uyurken para alıp çantasına koyuyor,bu durumu öğretmenim.

Eğitimi kaçınılmaz bir pozisyona koymadığımız yolda,daha çok uğraşırız,ne olacak bu toplumun sonu,nasıl varılacak,birbirini anlayan ve saygı duyan o mutlu kalabalıklara. Kalın sağlıcakla.

Bizim evin bir kedisi

Bizim evin bir kedisi var tekir cinsi adı muhtar.Normal bildiğimiz dört ayaklı kuyruklu bir hayvan.Çeşitli frekanslarda miyavlayarak derdini anlatmaya çalışır.Frekansı yüksek olursa; acil yapılması gereken iş vardır,bekletilmeye gelmez.Ya acıkmıştır,yada ihtiyaç gidermesi için dışarıya çıkması şarttır.Mart hariç diyeceğim de dahil olsa ne yazar.Muhteşem Süleyman'da ki Sümbül gibi bizimkisi.Karı kız toplamasın evin bahçesine, yok evini bilsin gitmesin her gördüğüne diye, hayvanın dünyası siyah beyaza döndürüldü.

Şimdi konu muhtarın bilmem nesi değil de,geçen'ler de bankonun üstünde unutulmuş peyniri karıştırırken yakalandı.Belki ona göre doğru bize göre yanlıştı.Evin patronu öyle bir bağardı ki,muhtardan hiç çıkmayan sesler çıktı.Değişik frekanslarda Allah belamı verseydi de oraya çıkmasaydım der gibi.İster inanın ister inanmayın,özür diler gibi,kedi yere kapaklanmış,erimiş,bitmiş,,utancından yerin dibine girdi,ara ki bulasın.Ertesi günü saat 15.45 e kadar gözden uzak durdu .En sonunda hane içinde af çıkınca kendine.Nazlanarak geldi oturdu.Peteğin yanındaki minderine.

Şimdi insanlar aynı fidanın içindeki dallar gibi kırk yıldır yaprak açtılar ,Döktüler; yine yaprak açtılar.Çünkü fidan kavak çıkınca meyve beklemek hayra alamet sayılmaz.Kavakta ne meyve olur ki.Neyse sen seni biliyorsun,bende beni biliyorum.Bir türküdür tutturuyor sun...İkimiz bir fidanın dalıyız.,sonra onun dalları eğri yaprakları benimkinden daha yeşil diye bas bas bağıryorsun.Ya arkadaş bu kavak ağacı,bazı dalları sarı,bazı dalları yeşil,bazıları eğri bazıları doğru ne var bunda celallenecek.Neticede aynı dalın bülbülü aynı ağacın gülsünüz.

Ve bu ağacın bir yanı diğer yanına ihanet edince,hikayeci babanın dediği gibi. Kaf dağında ki anka kuşu duyarmı,bağırısam sesimi.Yoksa anadolu'nun bozkırında bir hoş seda olarak kalırmı bilmem ama.Dal dala ihanet eder mi arkadaş aha geldi çattı hazan ne yeşil ne sarısı kalacak.Başka bir türküyle başka bir bahara yine başlayacak. Ama ne olursa olsun ister hikayede ister masalda onursuz olmamalı aşk.Her ağaç kendi kurdunu yaratır.İçinde besler büyütürmüş, Sen hiç zeytin yağının üstüne çıkıpda oryantal yapan birini gördünmü,göremezsin herşeyin üstüne zeytinyağı çıkar.Mevsim o mevsim boğazdan geçen çinikioplar gibi kafanı suya sokma , kaldır bak.Sen suçlu değilsin.Sadece bu ülkenin bir vatandaşısın.Buda o hikaye. Şimdilik hoşçakalın,görüşürüz başka bir hikayede.

YALAKA

Bugün dersimiz yalakalık olsun diyeceğim ama;biz o derse giripte hiç çıkmayanlardanız. Güncelliğini insanlığın varoluşundan alan yegane kavramdır.İnsanlık tarihi serpilip boy atıp büyüyüp güzelleştikçe,Oda yer buldu kendine bu güzelliklerin içinde.

Şimdi etrafınıza bir bakın,ne kadar yalaka tanıyor yada yalakanız var.Yaşam performansınızın rengi mavi yada pembeye geçmekte ve geçtiyse;o toz pembe dünyanın içerisinde,isteseniz de istemeseniz de o çoktan yer bulmuştur kendine.

Ne yesen ne giysen yakışır.Dünyaya gelmene dahi bulur bir fırır.Mesela keşkek yiyorsun,Yarasın ,abime yakışır.Şunun şurasında dövülmüş buğdaydır bunun Türkçesi arayıpta bulunmayan Hint kumaşı değil ki.Hani bütün lügatları koysan önüne,arasan bir yığın güzel cümle.İnan ki yalakanın aklına gelenleri bulamazsın on günde. Patlıcanı çok seven padişahın, vazgeçmesi bu sevgiden günün birinde,buda yenilir mi demeye kalmadan,laf yetiştiren yalaka ya,etraftakiler ;bu kadar da olmaz dediklerinde;Ben padişah efendimizin yalakasıyım değil patlıcanın diye kıvırmıştır.

Eşyanın tabiatına aykırıdır,doğru giden hiç bir objenin vede düşüncenin doksan derece de kıvrılması. Bu mesleği icra edenlerin değil doksan derece, belli bile olmuyor gidip gelmeleri yüz seksen derece de.

Bu yalakalığı niçin yapıyorsun dersin,sana darılır.Falancanın meziyet ve hünerini senden başka anlayan yokmuş dersin de sevinir.Üstelik ara gazı gibi gelir.Öyle bir depara geçer ki seni kendinden bilir.

Ben gözlerimle gördüm.Müdür öğle yemeğinden odasına gidiyor daha basamaklarda,elli metre ilerde muavin esas duruşta.Tamam anladım ast üst meselesi biraz abartılı da olsa.Yanımdaki bizim elamana ne oluyor ki,biz yine iki yüz metre mesafedeyiz.Ben karşıdan müdür veya başka bir kocamanın geçtiğini,etraftaki insanların pozisyon alışından tahmin ediyorum.Adam bize dönse kimin ne olduğu belli olmayan bir fotoğraf girecek gözünün içine.Hani,bunlar aynı odanın içinde olsa;kaplana şebek demezlerse namerdim.

Bu öyle bir kavram ki;anadan mı,babadan mı geçer.Kimin kromozomların da vardır bilmem ama dik dur eğilme iblis şeytan seninle,ya bu nasıl bir bilmece.

Kalın sağlıcakla.

Cumhuriyet Bayramınız Kutlu Olsun

Bademler çiçek açtığında bu gözelim coğrafyamızın bozkırlarında;kokusu vurunca şehirlerin varoşlarından sokaklara caddelere bulvarlara.Gözler kör kulaklar sağır olmuştu adeta. Cumhuriyetimizin doksan üçüncü yıl kutlamalarına kırk sekiz saat kala şu günlerde,haberler yeniliyordu önce verdiği değerleri.

85323 kişinin hakkında işlem yapıldığını,bunlardan 36592 kişinin tutuklandığını,geri kalanların ise sorgulamalarının devam etmekte olduğunu .Tutuklanarlardan 2250 kişinin hakim ve savcı ,ülkemize hak ve adalet dağıtan bu kişilerin sözüm ona nasıl baktılar sa o adalet terazisinin kefesine hakta adalette girmiş yerin dibine.165 general peygamber ocağımızın en üst mertebesinde bütün saygınlığımızın temsili rozet ve apoletler omuzlarında ;beraberlerinde sürükledikleri denizleri,gökleri,yerleri ve yarınlarımızı emanet ettiğimiz 6366 subay ve astsubay ile asayişimizin bel kemiği yaşantımızın güvencesi onurumuzun bekçisi,emniyet teşkilatımız,polisimiz ve Devam ediyor haberlerdeki ses;248 Hakim 37 Yargıtay üyesi ve bir valinin tutuklanmasına karar verildi.

Şaka falan değil,bu ülke Türkiye,senelerden iki bin on altı ve vıcık vıcık bir temmuz akşamı.

1924 Yılında bir Akdeniz ülkesi İtalya parlamentosunda bir ses haykırıyordu "Bir devleti ele geçirebilir, yasaları değiştirebilir,örgütlerin bugüne kadar ki çalışmalarını engelleyebilirsiniz.Ama sizinde uyup gittiğiniz nesnel koşulları değiştiremezsiniz.İtalyan devrim güçleri kendilerini ezdirmiyecedir. Sizin o uğursuz düşünüşünüz gerçekleşmeyecektir." diye haykırdığı adam Mussolini idi.Bu sözleri haykıran sa, Antonio Gramsci idi.

Aynı yılın 25 Temmuzunda Mustafa Kemal Atatürk Akdeniz'in bir başka kıyısı bizim coğrafyamızda,şöyle seslenecekti halkına "Cumhuriyet;fikren,ilmen, fennen,bedenen kuvvetli ve yüksek seciyeli muhafızlar ister." derken;ne kadar haklı olduğu bir bayrak gibi dalgalanırken üstümüzde;belki de bu son cumhuriyet bayramımızdır,kutlu olsun hepimize.

Yinede Cumhuriyet bayramınız kutlu olsun.Umudunuz bol,yarınlarınız ışık dolsun.Kalın sağlıcakla.

İDAM

Havaların soğumaya yeni yeni başladığı Kasım'ın ilk haftası şu günlerde, bir idam tartışması gündemin neredeyse değişmez konusu oldu. İdamla yatıyoruz idamla kalkıyoruz. Neymiş; halkın sesine kulak verilmeli, talep varsa parlamento bunun gereğini yapmalıymış. Halkın sesine o kadar çok kulak verildi, talepler yerine getirildi de, ortalık ondan mı güllük gülistanlık toz pembe.

İdam; bir suçlunun devlet eliyle yok edilmesidir. Bu kavramın en kısa ifadesi budur. Bir insan neden idam edilir ki? Suç işlemek caydırıcı olsun, başkaları böyle cezalardan ibret alsın diye. İbreti alem için asılmalı denilmiyor mu zaten? İnsanlar bayrak gibi sallanan bir cesede bakıp ders alacaklar, hem de 21 yüzyılda . Ders okullarda eğitimle daha küçük yaştan verilmeye başlanılmalı oysa. İyi yurttaş doğru yurttaş böyle yetiştirilir. Eğer yine de ortalık da suç varsa, eğitim sistemini ince eleyip sık dokuyarak doğrudan yana çalışmaktan yana ülkesini seven yasalarına uymasını bilen büyüklerini sayan küçüklerini koruyan bir kuşak yaratana kadar bıkmadan usanmadan eğitimi sorgulamalıyız. Bu işin kolay yanısırdır insanları bayrak gibi sallandırıp, diğer insanlara korku salmak.

Geçmiş tarihimizde bunların örnekleri var, menderesleri, gezmişleri komşu ülkeler idam etmedi. Biz idam ettik. Bizim eserimizdir o tarihe bıraktığımız şaheser. Sonra ne oldu, yaralar kabuk bağlayıp, hatıralar rafa kaldırılınca ; yapılanlardan utananlarla birlikte utanır olduk. İdam cezasının kaldırılması çok uzak değildir, yine bu iktidar döneminde. Meydanlarda kimsede bağırıyordu biz idam istemeyiz kaldırın bunu, referandumda da sormadılar, halkın taleplerini yerine getirmeye çalışan bu parlamento. Otobüs tekme çisi iki kez tahliye edildi. Ne zor bir davaymış mehter marşı gibi bir ileri bir geri.

Madem bu idam gündeme geldi, şunun uygulama yöntemini de güncelleyelim, mesela elektrikli sandalye çok uzaklarda uygulayanlar var hala, lakin eski solcular alışıktır bu elektrik sistemine. Laf istenmeyeceğine göre tak fişi bitir işi en iyisi. Eski Fransa'nın sepette kelle modeli, Dr.Guillotın acısı az çağdaş yöntemi ; giyotinle kafa kesme de olabilir ama dedelerimiz o işi kılıçla yapardı, Yapılacaksa dedelerimizin modeli örnek alınsın. Model çalmaca olmasın. Kurşuna dizmek de bir çözüm ama ; bu asil ce bir davranış olur, suçlulara uygulanması pek caiz olunmaz.

Engizisyondan kalma ateşte yakmada var. Mangal partisi verir gibi. Kaynatma var, haşlama yapar gibi, Pirinç boğa sistemi var tandır yapar gibi , Scaphism, Ling Chi, Bu örneklerden çok var hepsi listelenebilir ve referanduma gidilebilir. İsteyen bir tanesini seçer, çok oy alan kazanır. Bir de bu işe bir uygulamacı bulmak lazım. Hiç şüphem yok taliplisi çok olur. Şimdi bu işin imtihanı da olmaz. Ne sorabilirsin ki bir cellada. En iyisi bu işe evet diyenler arasında kura çekilsin diyeceğim ama yüz yirmi beş kişilik yedi ay süreyle çalışabilecekleri hizmetli kadrosuna beş bin kişinin hem de asgari ücret için de olsa başvurduğu ülkemizde bu kadroya talebin yedi haneli rakamlara ulaşacağı su götürmez bir gerçek olduğundan, en iyisi bu işe yol veren ve evet diyen vekillerimiz arasından kura ile çekilmeli ve bu kutsal görev kendilerine verilmelidir. Kalın sağlıcakla.02.11.2016/Mercankoy

Zillerin sesi

Şerefle bitirilmesi gereken en ağır vazifedir, hayat. "Toegueville" Çok güzel bir cümle. Noktayı koy. Boş yere konuşma, detayların üstünü çiz. Elinde kalan budur. Yalnız şerefin ne olduğu önemli. Kaç zemheri geçti bilmem ama şeref çoktan çıktı insanlığın ortak paydasından. O yüzden kimilerine göre şeref anlayışı değiştiğinde hiç şaşırmanın. Şaklabanlık ile beklenti doğru orantılı olmalı. Ehline ver bir ton kedi maması, bir hafta içerisinde İzmir'in bütün kedilerinden, Gündoğdu meydanında ;mehteran takımları kursun sana. Lakin Amerika'yı yeniden keşfe lüzum yok. Rus fizyolog Aleksandır İvan Pavlov bu kedilerin düşmanı köpeklerle zille yemek saatini öğretmiş. Eskilerde olaymış demek. Şimdi biraz tartışılır herhalde. Bir zil sesine hazır yemek. Benim ülkemde iki torba kömür ile bir paket makarnaya ne takla atanlar var.

Dağıtmadan konuya dönelim; biz okulun paydos sesi birliz hep o zili. Gün boyu kaç kez çalsa da her seferinde sorarız birbirimize yine de zil çaldı mı? Okul tam gün olunca teneffüsler dinlenmeye çok oynamaya yetmezdi. Ne hikmetse paydos zilini kimse kimseye sormazdı. Çünkü beklenen ses oydu. Kimsenin umurunda değildi o saatte Mendel kanunlarından kimin çıktığı, iki beyazdan beyaz, iki siyahtan siyah, karışıktan dalmaçyalı.

Beklentimize dönersek, bu zil işini ilerilere taşıyıp sirk modunda ekonomik sektöre taşıyanlar da var. Ne ararsan fil, aslan, Kaplan, at hele maymun olmazsa olmaz olacak o mutlaka. Yalnız öküzle deve yok bu oyunda. Boşuna demezler mi ,bu öküzün tekidir ne anlar böyle ince işlerden bırakın şu deveyi de, adam olsa eşeğin peşinden gitmez. Günlük rızkını çıkarmak için şaklabanlık yapan bu hayvanları anlıyorum da, anlamadığım diğer hayvanların şaklabanlığın bütün türevlerinde limitsiz bir özveriye kendilerinde nasıl bulduklarıdır. Hayvan yavrusuna deyince insan eli, onu annesi ret eder doğaya uyum sağlaması imkansızlaşmış. Ondan sonra iki fıstığa at takla. Sana demedim arkadaş kalk ayağa. Kalın sağlıklıyla.

13.11.2016

BİRAZ NALINA BİRAZDA MIHINA

Eskilerde çiftçinin yüzü gülmezdi rahmet yağmayınca. Yatağında sağa sola döner durur , uyku tutmazdı. Başaklar taneyle dolmayınca. Yağmur yağınca da, değme keyfine gitsin. Ağzında sigara üç sandalyede oturur, öyle bir duman salardı ki, tanımayanlar Ödemiş'ten efe geldi zannederdi.

Şimdilerde bakıyorum, bütün insanlarımız çiftçi gibi. Bir tane gülen yüz bulmak, mümkün değil. Otobüs de, vapurda, metroda bir tane yok. Yer yarılmış yerin dibine girmişler adeta. Siz görebiliyor musunuz var mı sağınızda solunuzda. Standart dışı olanlar hariç, bu defolu insanlarla zaten olmamalı işimiz.

Haram falan ver Allah kızancıklar yer Allah. Devletin malı deniz yemeyen domuz. Buna benzer lakırdıları kendilerine ilke edinmiş şeceresi bozuk defolu insanlardan çok var aramızda. Bunların çoğuna bey efendi denildiğini biliyor musunuz? Bazen ben takılırım ne farkı olabilir ki yetim hakkı gözetmeyen bu pezevenklerle bilmem ne arasında. Adam çocuğun elinden tutmuş parkın karşısındaki parti merkezine götürmüş. Kapıdaki ile ayak üstü bir iki kelam hal hatırdan sonra, başkan yerinde mi? cevabını beklemeden de girer içeri. Selam verip ilişir bir köşeye. Hal hatırdan sonra, başkan ; bu çocuk kim? diye sorar.Allah bağışlarsa bizim oğlan.Başkanım der ;bu bizim oğlan tam bizim partiye uygun bir militan. Başkan bir el kadar çocuğa bakar, bir de babaya. Hadi ya nereden çıkardın der gibi. Hem hırsız hem de yalancı der adam. Bazen espri olsun diye hikaye edildiğinde ,mutlaka lafa giren biri olur. Pes vallahi demeden insan edemiyor. Bu bozkırın mahsulü bu kadar mı bol olur yarabbi.

Olacaksa tenimizin terinden yüreğimizin elverdiğinden olsun. Ama eskiden ne deniliyordu , “sakla samanı gelir zamanı” şimdilerde ne diyorlar kredi kartına yetmiş iki taksit, yeter ki harca. Borç al, kredi çek harca. Bakma sen o köhnemiş laflara, ölüsü kalan mı var bu dünyada. Sonra;”ayağını yorganına göre uzat” halbuki ne yorgan kaldı ne ayak. Böyle başa böyle tarak.

“Türkiye Cumhuriyeti, bugün sözü dinlenen, dostluğu aranan ve uluslararası sorunların çözümünde aktif rol üstlenen yüksek itibara sahip bir ülke konumundadır” demiş bir büyüğümüz. Rüya gibi bu sözlere veryansın ediyorlar.

Arkadaşlar hep nalına vurulmaz ara sırada mihına ih denir . Hep nalına ,nalına olmaz yani. Hani bu lafları ben bizim muhtar kediye söylesem , hayvan on üç gün yemeden içmeden kesilir. Küser çeker gider. Ondan sonra gel tamir et kedinin onurunu. Olmuyor abi, ayak pabuca büyük, elbise bedene küçük geliyor de. Eğer adam bu işin erbabıysa , alır taşı kor gediğine, cereyan olmaz ortalık yerde.

Yani lafın kisası; biraz nalına vur ,nal kalıbını bulsun. Sonra vur ki mihına ,nal ayağa çakılsın. Olmadık yerde ayaktan çıkmasın. Kalın sağlıcakla.

En büyük Silahtır Gözyaşı

Yangın 19:30 da başlamış. Toros dağlarının eteklerinde ki bu şirin ilçede.20:30 da bitmiş.Yaylaları çukur ovanın akciğerleri gibidir. Yazın o bunaltıcı sıcaklarında buralardan hayat bulur. Kışın daha bir sert eser,daha bir hoyrattır rüzgarı.Değmeye görsün bir insan teni.İki saate olmuş bitmiş her şey.
On bir tane yaşları on birden başlayıp on beşe varmayan.Etraf köylerin burada barındırılan kız çocukları.Yoksul fakir ailelerin,ucuz belki de bedava.Tanrı hizmetine kendilerini adadık diyen cemaatin evinde yanarak öldüler.
Tam on bir tane yarınlarımızın türküsü şarkısı cıvıl cıvıl Toroslardan Aladağa serpilen bembeyaz çiğdem menekşe güldü onlar.Ne yazık ki bayram meş'alesi gibi canhıraş çığlıklar içinde yanarak öldüler.

Belki sizde duydunuz.

Bir martının sesi sandınız

Yanıldınız.

Anlamadınız, Toroslardan bir kıyamet kopuyordu oysa.

Siz hiç yanarak öldünüz mü? Bilirmisin? ölüm nasıl yaklaşır insana. Önce saçlar tutuşur.Gözler kavrulur sonra.bir avuç kül olup savrulmaz. Toros dağlarından Adana'nın bulvarlarına. Katran karası yağlı kömür gibi kalır kollarınızda.

Hiç ağlamayın,gözyaşlarınız sadece duygularınızın ateşini söndürür.Sizi teslimiyetçiliğe götürür.Alışsınız çok çabuk.Her yanan çocuk arkasından ağlamaya.

Bazıların hesabı kıyamete kalır.Çünkü;böylesine suçların cezasını verecek yargıç düşmeyecektir, ana rahmine.

Sahip çıkmazsa devlet,Biz daha çok ağlarız.Oysa;Osmangazi köprüsü bekleyebilirdi bir kaç bahar daha.Çocuklarımızın eğitimine dair.tüm talepler yapılan dek,binebilirdik Topçulardan feribota.

Kalın sağlıklıca

En büyük Silahtır Gözyaşı (2)

Aylan bebekle Ümran çocuğa ağlama,onların ağlayanı çok.Sen önce kendi çocuklarına ağla.Eğer,bir beklentin yoksa; gözyaşlarında..

Zihindeki engelleri yıkamazsak bir şey yapmış sayılmayız.Buda eğitimle olacaktır.(B.Y.) diyor bir büyüğümüz,konuşmasının bir yerinde.Doğru söze ne hacet.

Yap işlet devret modunda yapıldı Osman gazi köprüsü.Bu modda ne kadar önem taşır, maliyetinin doğruluk oranı.Borç isteyen adama sorarsan ne zaman ödersin.İstediğin zaman derse,bellidir o paranın geri gelmeyeceği.Veresiye alış veriş yapanlarda öyledir.Ne kadar bunun fiyatı.Aşağı olmaz mı demez.Yaz hesaba.Pazarlık gücü yoktur.Pazarlık yapabilmek için biraz para koymak gerekir orta yere.

40 Bin araç geçiş garantisi verilmiş.Maliyetin tahsili işleminde.Ama;gel gör ki geçmiyor,beklenen sürücüler. Geçmeyenin ücretini üstlenince iş bilenler.Şimdiye kadar geçen en yüksek seviye 15 000 de.Öyleyse (40 000-15 000) x 35 \$ x 3.00 tl = 2 625 000 TL gibi bir rakam çıkar karşımıza.

200 Öğrenci kapasiteli bir yurt yapımının bu sene sözleşmeye bağlanmış rakamı 3 177 000 TL Demek ki her gün 150 öğrenci kapasiteli bir öğrenci yurdu yapabilirmişiz Topçulardan binsek feribota.Tabii bu kardelenleri onun bunun cemaatine malzeme olarak vermeyeceksek.

Elektrik panosundan çıktı deniliyor bu yangın.Bilmiyoruz kullanılan kablo kesiti mi kaldırmadı gelen akımı.Yazın maraza çıkarmayan bu pano niye yanar ayazda ?

Doktorlar gibi mühendislerde yemin etseler,tutarlar mı yeminlerini? projeye uyarlar mı ? Yoksa; edenleri gördük boş ver adam sende mi derler ?

Kalın sağlıcakla

GOLİAMO GRADİSHTE

Cambazı gösteriyor şarlatanın biri.
Ruhumuzda geziyor hokkabazın diğeri.

Al takke ver külâh, bitince alış veriş.

İkitelli MŞM de hazırlatıyor yerimizi.

Demek ki bunların niyeti, çıldırtmak milleti.

Bugünlerde dolarda da promosyon.

Büyü bozma beleş, cin kovma da indirim.

Beş tanesine yüzde yirmi beş.

İnsanlar canları istedikleri zaman, yatak yorgan simit yolculuk Edremit hesabı köylerinden şehirlere taşınamazlardı.

Böyle bir olayın meydana gelebilmesi için çok önemli gerekçelerin olması istenir, mülki ve idari amirlerin onayı alınırdı. Çalışma şartları da bundan farklı sayılmazdı. Adama iş yaratılmaz, işe adam alınırdı. İş tamamlanınca da çalışan geldiği yere geri gönderilirdi. Bu şehrin adı Sofya idari şekli sosyalizmdi.

İnsanlar rüzgârın toplayıp sürüklediği yaprak yığınları gibi, şehirlere savrulmazdı. İnsanları doğdukları yerde mutlu etmek ve yaşatmak genel prensipti.

Ben de gördüm. GOLİAMO GRADİSHTE adlı bir köydü. Köyün yolları asfalt, köy meydanında sinema/tiyatro salonu, kütüphane/okuma salonu, hamam, umumi tuvalet 1960 yıllarda hizmet vermeye başlayan, resimdeki üç katlı bu bordro renkli bina bundan kırk altı yıl önce yapılmış ilk ve ortaokul hizmeti vermekteydi. O yıllarda biz vatana ihanet edenleri yargılamakla meşguldük yassı ada da. Bu memleketten aldığımız cereyanla da 1.ci şubede sorgulamanın daha derinliklerine iniyorduk aydınlar üzerinde. İnsanın ihtiyacı olan ne varsa ayağına götürülmüş. Eğitiminden sağlığından tutun da çalışma ortamları değişik kooperatifler adı altında köylere serpiştirilmişti.

Bir eğitim sistemi düşünün,1936 yıllarda mezun olan öğrencinin elinden her şey geliyor. Bahçesinde ki yaban dala aşı yaparak, tatlı sulu meyvelere döndürebiliyor. Sökülmüş gömleğini oturup dikebiliyor. Pasta çörek yapmasını bildiğini gizlemeden demli bir bardak çayla sizle paylaşabiliyor. Akan damını kendi aktarır, gerektiğinde taş üstüne taş koyup öğrencilerine okulu elleriyle yapardı. Bir toplantıda konuştuğu zaman, lafı dinlenir, yüreklere bir aydınlık kulaklara bir ritim gibi türkü olur akardı. Bunlar KÖY ENSTİTÜSÜ mezunlarıydı. Yere nasıl basılacağını, dik nasıl durulacağını anlatırdı. Yorulmadan,erinmeden,yılmadan, yeniden,yeniden.

Kızılı oğlanlı bir nesildi./ Gürül gürül akan bir seldi./Mavi beyaz köpüklerde,/Hiçbir ayıp gizlenmezdi./Ürktüler/ Bu nehrin sesinden/Dehşete düştüler/Sonra...../Bilcümle el birliği içinde/Okyanusa ermeden; katlettiler.

Hayrullah Cırık

D.D.D.(Sen karar ver azizim)

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir” demiş büyük önder. Günlerden bir gün Yakup Kadri Karaosmanoğlu’na “Benim manevi mirasım ilim ve akıldır,bundan başkası dogmalara yol açar” demesiyle doğru yolu ne güzel anlatmış .Düşüncelerin istinadı ilim ve akla dayanmaz ise insanlar her bir şeye inandırılmaya çalışılacaklardır.Bundan iki yüz elli yıl önce de 1.Mahmut İbrahim Müteferrikaya ordunun yenilme sebeplerini sorar.Aldığı cevap bu yörüngede bir düşünceyi işaret ederek;”Devletlerin dinden ve geleneklerinden değil,akıl ve bilim doğrultusunda yönetildiğini “ söylemiştir.Doğru lafa ne hacet.Her şeyin eğitimden geçtiğine ve eğitimin girmediği bir yerde herhangi bir edinimden söz edilmesinin mümkün olmayacağı görüşündeyim.İyiliğin de kötülüğün de anası eğitimdir.Eğitimle hem şeytan hem de melek yapabilirsiniz.Bir insanı iyilikle de donatabilirsiniz kötülükle de.Bir insana hem iyilik hem de kötülük yüklerseniz,ona düşün ve karar ver aşamasına taşırırsınız.Ona üst eğitim gerekir.Sıradan bir eğitimle olayı çözmeye çalışırsanız insanlar ikilimde kalır.Neyin doğru neyin yanlış olduğunu anlamak için yanlışı yaşamak zorunda kalır.Buda telafisi mümkün olmayan yaralar açar.

Kötüden iyilik bekleme.İyiden de kötülük.Kötülüğün doğrudan doğruya beklemek,iyilik de şer aramaya benzemez mi? Ara ki bulasın.Oraya koyduysan bulursun.Yoksa elin hamur karnın aç dolanır durursun.İnsanlara kaderci olmaları tarihin çok ötelilerinden beri söylenip gelmiştir.Bir öğreti kitabı olan meşhur İran yapıtı Keykuvası 2.Muratın talebi üzeri tercüme ile kaleme alan İlyas oğlu Mercimek Ahmet bu eserine Kabusname der.Malazgirt savaşı hükümdarı Alparslan’ın oğlu Melikşah’ın talebiyle kaleme alınan diğer bir öğreti kitabına Nizam ül Mülk ise Siyasetname der .Bir öğreti nasıl kabus olur insana?.Talep eden bir Osmanlı hükümdarı.ise;Kitabı beğendirmek zorunda yazıyorsunuz.Yandı yavrum keten helvası.İşin sonunda cellada gitmek var.Lafın özü;bir şeyler birilerine yaranılmak üzere yapıldığı sürece sonuç İlyas oğlu mercimek Ahmet’in kabusu olur.

Tarihimizin derinliklerinde sayısız vahim olaylar olmuştur. Son iki yüz yıllık siyasi geçmişimizin aktörlerini biraz hatırlamaya çalıştığımızda geldiğimiz noktaya nasıl ulaştığımızı anlarsınız.İsyanlar,ayaklanmalar mahkemeler ve verilen idamlar.Yılların köhnemiş derinliklerinde paslanmış bu hatıralar bugün hortlamışsa kimin elinde çomak var tespit etmek zor olmasa gerek.Siyasi hayatımızda bu aktörlerin cediti nereye dayanıyor diye biraz merak edip bakarsanız Kubilay’ın kafasını kesenlerden tutun Şeyh Sait isyanlarından,İstiklal mahkemelerinde yargılanan zati muhteremlerin uzantılarını bulacağınızdan kuşkunuz olmasın.O zaman filmin hangi sahnesi prova edildiğine sen karar verirsin azizim. Kalın sağlıcakla

Hayrullah Cırık/12.01.2018

Aklımdan roman yazıyorum.

Aklımdan roman yazıyorken,ağızımdan bir kelime çıkmıyor.Böyle diyor,anonim bir duvar yazarı.

Bütün giz o tek kelimedede düğümlü."TEK KELİME ÇIKMIYOR".

Sevdaya düşmüşsün,Karacaoğlan'ın tasvirlerinden birine.Gidip soramıyor sun aklımdan roman yazdığın cümlelerin ilk kelimesinin tekini bile.Seni seviyorum arkadaş olabilir miyiz?

Oysa sen;kafanda kurduğun romanın kahramanı olarak kendi iç dünyanın prensi olarak kaybolup gidiyorsun.

Koşulsuz her türlü risk ortamlarında üç kuruş paraya fazla mesaili olarak çalışırsın hafta sonları dahildir bu çalışmaya ek ücret almadan.

Kafanda yazarsın romanını.İlk paragrafın ilk cümlesi el insaf ve kuranı kerimdir.Kuran hakkı için insaf nerede.Gidip patronun yüzüne haykıracağım olup biteni.Hakkımı arayacağım diye devam eden gelişme ve sonuç bölümleri.

Bu kafalarda yazılan romanlardır. Eylemsiz hareketler durağan sulardaki kokuşmuşluğa benzer.Ne başkalarına nede kendilerine fayda temin ederler.

O olup biten hayatın romanını yazarız hepimiz.Hepsi aklımızda kalır.Baş oyuncularını,yedek oyuncularını hepsi biziz.Bizden başka oyuncusu yoktur bu romanın.

Çoğulcu olmak bu topraklarda hep yasaklandı .Kooperatif kurmak ürünleri hep bir elden derlemek aracıya tefeciye dur demek suç oldu.Sendika kurmak üyesi olmak haktan yana hukuktan yana durmak suç

oldu.Örgütlenmek;mühendisiyle,doktoruyla,avukatıyla.öğretmeniyle üreten emekten yana bütün meslek guruplarının dayanışması suç oldu.

Sonra nemi oldu? Herkes kendi romanını yazan bir hiç oldu..Kalın sağlıcakla.

Hayrullah Cırık

10 Kasım 2107

D.D.D.(Krallar ve Papalar)

Gözlerindeki yaş kalemüne mürekkep oluyorsa, senin isyanların ihtilal çığlıklarıdır. Maymun terbiye eder gibi ne adalet isnat edilir, ne de topluma kılavuzluk edenlere rehber olunabilir. Gün gelir çekirdekten umudunu kesenler ne bize ne size der gibi çekirdek ağaçlarını yerle bir edebilir. Benim dedemin işi fırlıdak bildiği tek laf yuvarlatırsın kasnağı yaparsın elek. İçine korsun tüm orospuları elersin /elersin alta geçenler şeytan üstte kalanlar melek. Aslında yokmuş elemeye gerek. Baksanıza bunların hepsi de melek.Yüzleri nurlu,elleri tespihli.Ağzlarında maun suresi.Amentüsü belli.Siratel mustakim de inci gibi dizili.

Atın izine itin izi karıştı diyorlarsa arkana bakma. Durma oradan uzaklaş. Toynaklı ile beş parmağı karıştıran, belli ki *oktan bir işe karışmış olacak ki kuruyup çatlamasın diye üstüne işeyecek yordakçı aramakta.O yüzdendir kokusuna ortak olan *okuna da ortaktır.Bunun tek çıkar yolu herkes sıçtığı *oku tanıyacaktır.Yok öyle bunlar karışmış deyip kenardan sıvışmak.

ABD tırlar dolusu pkk nın kullanımına silah sunuyor. İsrail hem pkk ya hem de Barzani nin türküsüne koro tutuyor. Ben ne yapacağım diye aranmalara gerek var mı? Kutsal topraklara komşudur diye irkilme. Topla elinde ne kadar hatipli varsa yer altında yer üstünde sezinlediğin veya bildiğin tekkede kümelenmiş bir karış sakallı başı takkeli eli tespihli dini bütün Müslüman. A dan Z ye bildikleri tüm duaları okusunlar. Beddua etsinler. Koca rabbim birinin duasını kabul etmezse bir diğerininkini mutlaka kabul eder. Bunların hepside mi cenabet. Olmazsa ; Şivan Perver türkücü adam duygusaldır.Orhan baba akıl gurubundan üstat.Aynı telin peşrevinde nota gezdirmişler ortak bir paydada buluşacak kadar duygusaldırlar.Rica eder pervere ,oda gel etme desin Barzaniye.

Bizimde erkeklerimizin başlarında yazma vardı. Onlara ege efesi derlerdi. Genelde Osmanlının zorba paşalarına, başı sonu bitmeyen zulümlerine baş kaldırmışlar adları eşkiyaya çıkmıştı. Yinede faturayı kurtuluş savaşında kuvayi milliye saflarında bedel ödeyerek tahsiline katkı verdiler. Birde Yörüklerimiz vardır. Başı sarı yazmalı. Karışmazlardı kimsenin yağsız aşına sürmesiz kaşına. Hele vatan topraklarıysa mesele. Toroslar indi sanırsın düze.Çoluk çocuk ihtiyar genç hepsi en önde. Rönesans ve aydınlanma çağının bir ürünüdür. Özellikle Katolik kilisesinin merkezi ve baskıcı yapısına karşı duyulan tepkiden doğdu. Gelişmelerin perde aralarında akılcılık ve siyasal liberalizm çıkar yol olarak laikliği savundu.

Batının orta çağ dünyasında dini elinde tutanlar ile siyaset sahipleri arasında bir ayrım anlamsız ve manasızdı. Zira toplumun doruğunda ki bu iki makam papalarla krallar iktidarı korumak için birleşir ya da onu ele geçirmek için çekişirdi. Hikayelerde tema hep aynı sadece aktörler değişiyor. Ara sıra da söylevler.Kalın sağlıcakla
Hayrullah Cırık

15.09.2017

Canlılar(1)

Bütün canlıların büyüüp gelişmelerinde etken olan faktörlerin başında toprak su ve güneşin geldiğini hepimiz biliriz. Hayvanların büyümeleri ve gelişmeleri besin kaynaklarının farklı türler içermesinden dolayı birazcık dağınıktır. Bunların et yiyenlerin ot yiyenlerinden tutunda *ok yiyenlere kadar cinsleri mevcuttur. Hayat tarzı böyle bir şey olmalı. Tercih meselesi. Besin kaynağı seçme özgürlüğü cinsine aittir. Aksi takdirde sınıfına ihanet etmiş sayılmaz mı? Öküzün et aslanın ot . Tam bir kaos olur. İşin içinden çıkılmaz. En iyisi bırakacaksın, kim ne yerse yesin.

Asıl konumuz insanın büyümesi yani insanın insan olabilmesi için en önemli faktör herhalde bitkilerin ve hayvanların dışında eğitim denilen gıdanın alınması değil midir.? Ayrı bir grubun oyuncularını sayıldığımızı göre tek farklı besin kaynağı bu olmalı. Yoksa ne farkımız kalırdı öküzden yada sazandan. Bünyemize aldığımız bu gıdanın sindirilmesi ise işin püf noktası. Mide bağırsak arası malzeme yapılmaması çok önemli. Nasıl protein oluyorsa yediğin, öyle vitamin bırakmalı eğitim dediğin. "Okunacak en büyük kitap insandır" demiş Hacı Bektaş veli ve "Ne ararsan kendinde ara" cümlesiyle bitirmiş bu işi.

Hayatımız boyunca hepimiz bir çok ufak tefek yaralanmalara ezik ve çiziklere maruz kalmışızdır. Rejeneratif (yenilenme) kabiliyeti denen beynin aktivitesiyle farkına bile varmadan buranın tedavi edildiğini görürüz. Deniz yıldızının kopan kolunu yeniden tamir etmesi kadar olmasa da bize yapılan yenilenme yeter. Bu rejeneratif aktivite beyne yapılan bilgileri silip tazelediğini mi sanıyor yoksa başka bir aktör bunun taşeronluğunu mu yapıyor..? Çünkü o kadar çok unutkan bir toplum haline gelmiş olmalıyız ki Cumhuriyet nasıl kuruldu bu vatan nasıl kurtuldu unutmamız. Derin Tarih denilen eşi emsali gözükmeyen nadide eserlerle hangi çizgide olduğumuzu görebiliyoruz. Biraz bilgi birikimimiz var ise, geriye kek vurup insan olduğumuzu hatırlayabiliriz.

Hayrullah Cırık/10.05.2017

Ben Hangisini Beslersem O Kazanır

Bugün bizlere sürpriz yaparcasına boş bir zarf içine para koymamızı,doğal gaz giderleri ile yeni açılan kuran kursundaki yavrularımızın nurlu günlerinin aydınlanması için yardım istemediler.Diyanetin gönlünden kopan çam sakızı çoban armağanı içinde azda olsa cep harçlığı nispetinde para olan zarflar dağıtıldı her birimize.

Ve ilk defa bilimin ve ilimin izahları çerçevesinde yapılan bir hutbe ışık saçtı ruh evimize.Can kulağı içinde hutbeyi dinleyen,bayrama gider gibi giyinmiş ve traş olmuş beyler gereksiz ve hadsiz hiçbir davranış ve eylemin içinde olmadan sükunetle dinlemekteydi.Ne zırlayan bir telefon sesi,ne aksıran tıksıran ,nede çiftten gelmiş gibi yan devrilen ve de ayakları hudutları aşmış kendini bilmeyen.Her şey herkes bir rüyanın içinde gibiydi.

Gelişmekte olan yada az gelişmiş ülkelerin coğrafyalarında cinselliğin sosyolojik anatomisine öyle bir mercek tutmaktaki ,dışarıda kıyametleri koparan seyyar satıcının iki leğene elli mandal diye bağırdığını kimse duymuyordu bile.Aydınlanmış kafalar için bir inanışın başka bir inanıştan üstün tutulmasının yersizliğinin doğal ahlakın mihenk taşları olduğunu anlatıyordu.İyilik yapmak günah korkusundan değil,başka insanlara yararlı ve faydalı olduğu için yapılmalıydı.Gerçek erdemin yardım severlikten başka bir şey olmadığını söylüyordu.Yurttaşların yetiştirilmelerinin diğer dünyadan bahseden medreselerin tarikatların değil ilimin ve bilimin anlatıldığı kurumlardan geçtiğini izah ediyordu.

Öteden beri filozofların savunduğu insanın doğal hakkı olan yasa önünde eşitlik, özel mülkiyete saygı,düşünme ve konuşma özgürlüğü bunların sonunda da yaşama özgürlüğü diyordu.Diğerleri olmadan yaşamak/yaşamak sayılmaz diye cümleyi vurguluyordu.

Bir hikaye ile şöyle devam etti sözlerine; Bir Kızılderili çadırının önünde dalaşan iki köpeği gösterip.Artık yaşlandın bu iki köpeğe bakmak zor gelmiyor mu?bir tanesi dahi korur çadırı diye soran torununa,dedesi;şöyle cevap verir.Onlar aslında iki simgedir.Siyah olan nefret.Diğer beyaz olan sevgidir.Beyaz olan siyahın hırlamasına rağmen onu yalayıp temizlemektedir. Torunu hangisi kazanır diye sorunca. Dedesi;BEN HANGİSİNİ BESLERSEM O KAZANIR demiş.

Cemaat bu hikâyeden ders çıkarır mı bilmem. Çünkü bu bir şaka.Ne böyle bir hoca var nede böyle bir cemaat.Kalın sağlıcakla

23.01.2018

Hayrullah CIRIK

Canlılar(2)

Canlılardan dün biraz bahsetmiştik.Çok geniş mecrası olduğu için,kelimeler ifade etmeye yetmiyor.Hangi hayvanı nasıl anlatayım size.Hayvanlarda eğitilebilir.İnsanın eğitildiği gibi.Birebir olmasa da top oynatırsınız maymuna.Tefi eline verip çeyrek tonluk ayıya bile dans ettirirsiniz ağız mızıkasıyla.

İnsanlar işgal ettikleri makamların hakkını vermelidir.Orası nemalanmak üzere kurulmuş arpalıktan ziyade vatandaşın saygı duyduğu devlet kapısıdır. Liyakat sız insanlarla işgal edilirse,devlet saygınlığını yitirir.Bunun başka bir izahı olamaz.

Jet Lag sendromu vardır.Dünyanın etrafını çevreleyen boylamlardan on beş tanesi geçildiğinde bir zaman dilim geçilmiş olur.Uzak uçak yolculuklarında beş zaman diliminden fazla geçiş yaptığınızda vücudunuzun biyolojik saati ile yerel saat arasında uyumsuzluk meydana gelir.Bu uyumsuzluğa verilen addır jet lag sendromu.Kaç zaman dilimi geçildiyse o kadar gün bu sıkıntı devam eder.Galiba bu Cumhuriyet uçağına binenler,hala o zaman diliminde bıraktıkları için kafa yapılarını ; sarhoşlukları devam edip gelmektedir bunca yıldır.Yoksa neyin nesidir bu? Derin tarihin derinliklerinde ne ararlar ki el alemin zekerinde .İnsan geçmişini geleceği aydınlatmak için eşelemez mi?Nereye götürebilir ? hangi reformun parametresinde muasır medeniyetler çerçevesinde oturacaksın yörüngene.

Yetmiş dokuz yıl olmuş ebediyete göçeli.Fikrinden ve dünya görüşleri üzerinden değilde,ancak zekeremi yetmektedir bilimsel kabiliyetiniz.Bu nasıl aymazlıktır ki ?Bir asırlık koca Cumhuriyet çınarından yaprak koparılmaya çalışılmaktadır.Bu Cumhuriyet çınarı öyle üç beş kendini bilmezle değil yara alması,dahada kök salacaktır derinliklere.Çünkü o Türk Milletine emanettir.Bu millet damarlarında dolaşan asil kanda boğulmadan yıkılmasına müsaade etmeyecektir.

Hayrullah Cırık/11.05.2017

Canlılar(3)

D.D.D.(Canlılar 3)

Müteahhit bu paraya bu iş yapılmaz mantığını asla aklına getirmes. Her zaman birinci kural işin alınmasıdır. Bunun için bütün şeytanları ihale öncesi toplar ve orta bir yol bulur. Bu yol onları istikbale erdirecek yegane yoldur. Artık bunları bu yoldan hiç bir kuvvet ala koyamaz.

İşin yapılması ve bitirilmesi asla sorgulanmaz. Böyle bir konu asla gündeme gelmez ve getirilemez. Has bel kader getirene de iyi gözle bakılmaz. Anında şirket düşmanı ilan edilir. Teklif edilen rakam üzerinden nasıl para kazanılacak yada başka bir deyimle verdiğim teklifle kaç paralık iş edinebilirim kendime. Hikaye bu çatı üzerine kurulur. Bu rakam maliyet hesapları neticesinde bulunur. Şeytanın dahi aklına gelmeyen maliyet hesaplarına isterseniz beraber bir göz atalım.

Bir yılda üç tane önemli gün vardır. Şeker (Ramazan) bayramı, kurban bayramı ve yeni yıl bayramı. Giren yılın başı giden yılın kışı. Ramazan bayramı otuz günlük yemeden içmeden kendimizi sakındığımız mübarek günlerin neticesinde hakkettiğimizi sandığımız bayramdır. Çünkü otuz gün aç susuz oruç tutunca bu hakkı kendimize helal biliriz. Ağzındaki mührü yüreğinde düğüm edenlere bu hikayede yer vermeyeceğiz. Bizim kahramanlarımız götü başı oynayan şebeklerdir.

Bu otuz günlük maratonda bizim kahramanlar iftar yemeği verme yarışı içine girerler. İnan olsun bazıları sıralamada yer alamadıkları için üzüntü ve yeis içine düşerler. Çalıştırdığı işçilere ait bordro dokümanını iste ya yoktur yada eksiktir. Kesinlikle hepsi asgari ücretlidir. Lejyoner askerleri gibi. Mühendisinden bekçisine kadar tam bir uyum içinde. İftar yemeği verip bayramda işçisine maaş bulamayan müteahhitler bilirim ben. Ne kadar acı değil mi? Sen önce adamını doyur. Bırak ramazanda ki iftar sofrasında yalakalık yapma maratonunda koşmayı. Eskilerden baklava kadayıf tatlı yiyelim tatlı konuşalım hesabıydı hediyeler. Şimdi bayramda giyinsin diye efendiler hediye çeki diye bir şey icat ettiler. Zarf içindeki bu çek; değil zatı muhteremi, sülaleni sevindirir bunu bil rakamı sen tahmin et.

Kurban ve yeni yıl bayramlarında da günün önem ve şahsiyetin şahsına mahsur olarak çeşitli tatil veye efendileri mutlu edecek ufak tefek bir şeyler icat edilirdi. Neyse bu giderlerin toplamı yüzde beş olarak bir kenara yazılırdı.

Ayrıca SİNE GUA NON (OO) olmazsa olmaz örtülü ödenek vardır buda yüzde beş civarında bir şeydir bazen yetmediği bile olur. Al sana işe başlamadan yüzde on kapı dışarı harcama. Şimdi siz elinizi vicdanınıza koyun acımaz mısınız ? böyle adama.

Benim merak ettiğim asıl konu gelen malzemelere ne olduğudur. Çünkü burada en önemli girdi ettir. Etin kilosunun kırk beş elli lira olduğu bir ülkede bu başa derttir. Ve asla hiç bir malzeme artmaz daha yetmedi idare ettik diye teşekkür beklerler. Ezandan anlamaz bir beynamazı zorla hoca tayin etmişler köyün birine oda minareden okurmuş benim hakkım on sekiz dana dokuzu sana dokuzu bana diye mesaj verirmiş müftü efendiye yada Tilkinin kümese müdür tayin edilip maaşı siz belirleyiniz gülmekten benim aklıma bir şey gelmiyor hikayesi gibi. Neyse ucu açık hesap bir hikaye bu.

Düşük bedelle işin alınabilmesi bazı kalemlerin yapılmaması anlamı içermektedir.. Elbette oda işin bitim kalemleri olan BSK oto korkuluk hendek gibi kalemlerdir. Bir iş bitmiyor ise bu kalemlere bakın. Aşağı yukarı çarpan neticesinde hep miktar gelir önünüze. Çünkü teklif edilen birim fiyat bir tl dir çoğu kez.

Yüz km lik yolu ihale eder ve demezen şurayı bitirmeden şuraya giremezsin olacağı budur.

Sahi adam olmanın kuralı nedir? Kime adam denir? Ne kadar karmaşık bir soru. Değerler zırt pırt yer değiştirirse sekiz bilinmeyenli bir denkleme döner mesele. Dün kara dediğin bugün beyaz. Şunu bir kenara yaz. Bu beyazlar neden zift kesildi. Fazla uzamadan döner mi kendi rengine bu yaz.

Gençken insanların yüzü güzel. Yaşlanınca ruhu denirmiş İsveç de. Bizde de kasnak yuvarlandı oldu elek. Eski orospular şimdilerde melek. Memleketten memlekete insanlar gibi deyişlerde değişiyor. Öyle değil mi?

Yarın ki maratonda ilgililere başarılar dilerken , kalın sağlıklıyla, iyi ramazanlar.
Hayrullah Cırık/27.05.2017

D.D.D.(İYİ YILLAR)

Hitlerin propaganda şefi Goebela "Hakikat devletin en büyük düşmanıdır" demiş. Helal olsun.Yediği halı bilmiş. Keyes diyor ki;"Eğer yalancılık norm haline gelirse,toplum çöker" Orta çağ karanlığını bağıra bağıra engizisyon mahkemelerinde cayır cayır yana yana insanların öğrendikleri en büyük buluştur bence.Batının hoş görüşünde bin beş yüz yıllık çile yatar.Bizde ister sağdan say ister soldan say bu sayı yüzü geçmez.Zaten bedel ödenmeden ne özgürlük elde edilir nede Cumhuriyet.Bu öyle zahmetli bir işlev ki hiç kimse boyunduruk altına istemez girmek Cumhurbaşkanımızın baş danışmanlarından biri," eğitim artıkça şiddetin kalitesi değişiyor" diyor.hani eğitim sistemi cizvit papazlarının eline ne zaman geçti kim verdi ben bilmiyorum.Bu lafın üzerine toz kondurmam arkadaşlar.Vecize gibi söz.Eğitimle şiddet ne zaman doğru orantılı olabilir ki.Cahil adam hanımından korkmazmış çünkü onlar güzel olan şeyin kıymetini bilmezler.Ne zaman ki kaybederler.İşte o zaman bilirler.

Memeden sonra çocuğun ilk aldatıldığı nesne yalancı memedir.Süt gelen membaya benzer bu ucu çocuk eme eme bekleye bekleye uyur gider.Hayatı bu aldatmacısıyla başlar sonra hepsi kendi hikayesini çizer.

Kendisine saygısı olmayanın başkasına saygısı olması mümkün müdür? Onlardan saygı beklemek onlarda olmayan bir şeyi istemekle eşdeğer değil midir sizce..

Bunlar düşüncelerinin türbülansında havasız kalan beyinlerdir.

Heyazanlarında ki bu mizansenler ancak bunun esintisidir.Başkaca bir ifadeyle izah edilemez.

Kalın sağlıcakla ,herkes gönlündeki umuda su versin.Tutarsa seneye bir daha diksın.İYİ YILLAR

D.D.D (Ya Çıkarsa)

Ya çıkarsa; her zaman olduğu gibi bugünlerde umut tacirlerinin en baba sloganı. Olasılık hesaplarında dahi kendine yer bulan bu kavram yadsınamaz ve üzerine laf konulamaz. Lakin; kaç kişi mutlu olabilir ki elinde ki biletle. Bir, iki bilemedin dört geri kalan milyarlarcası mort. Devlet tekeliyle birbirine üttürme aradan da pis simsarlar gibi kendine pay edinme rezilliği denilmez mi? Böyle dalavereye.

Bunların sadece adı talih/şans oyunu. İşin iç yüzüne baktınız mı tükürmenize dahi değmez bu rezilliği yapan düzülerin yüzüne. Bunun adı soygunculuktur. Bunun adı hırsızlıktır. Bunun adı devlet adına yapılan bir kepezeliştir. Top oyunları da aynı. Beygir oyunları da aynı. Bu da aynı. Spor kulüpleri, atlı spor kulüpleri, talih ve şans oyunları adı altında şans topu, sayısal loto, on numara, spor toto, hemen kazan. Belki ben hepsini yazamayan cahillerdenim, ama aydınlanmak istemem bu hususta. Merkezinde devlet olan bir düzenbazlık değil midir.? Bütün bunlar. Eskiden beygirler belirli günler koşardı. Bunlar gözü bağlı düven beygirleri gibi vardiya yaptırdı hayvanlara. Devasa projektörlerin ışıklarında gece yarışları da girdi artık repartuvara.

Spor adına bu sektörlerde el değiştiren para miktarı o kadar çok büyük ki ancak paraya ihtiyaç duymayan fırıldakların sergileyebileceği bir argümandır. Milleti uyutup cambazı gösterip hokkabazlık yapmaktan farklı bir şey değil aslında. Oysa deve gibi bir sistemimiz var. Doğru olan düzgün olan bir tarafı, ele alınacak bir yanı yok. Ekonomi düzleminde eğitimle sağlığı her el pişti yapabilirsin.

Mutlaka dikkatinizi çekmiştir talih dağıtan umut tacirleri. Bunların ortak paydası müşkül durumda olmaları talihin yüzlerine gülmediği gibi yanlarına bile uğramadığı Tanrının izine çıktığında mı yoksa uykuda olduğu zamanlarda mı varlıklarını sürdürmeye çalışan bizlerden biri. Ya yılların saçlarını ağarttığı bir emekli veya yetim bakmakla mükellef bir dul yada bir uzvunu kaybetmiş bir gazi veya sendikanın balığa çıktığı sigorta sisteminin kazık attığı malül bir kardeşimizdir. Yani; içlerinde sarı saçlı mavi gözlü manken gibi ne bir yosma vardır. Nede kızların bir bakışta aşık olacağı artist gibi bir delikanlı .Ben görmedim.

Bu işin raconu, krupiyer denilen elamanların bu hizmeti sana vermeleri ile başlar. Bizim umut tacirlerinden birini götürün krupiyer yaparlarsa bende umut taşımaya başlayayım hangi otele krupiyer olayım diye. Bizim umut tacirlerinin umut dağıtabilmeleri için malül onlarınki artist olmak zorunda kriter bu.

Hani çıkmaz sokaklarda bul kariyı al parayı diyen üçkâğıtçı pezevenkler vardır. Bu resmiyete bürünmüş devlet eliyle beslenen ve koruma altındaki zihniyetin onlardan ne farkı var.

Diyabeti fetva verir. Uyan yok ki elden ne gelir. Kumarın faizin karşı kefesinde on dört yıldır iktidar bir zihniyet .Bir günde akla gelmeyen KHK ile ne cevherler üretiyor. Gelgelelim Hasanın böreğine fırından el çektirmiyor. Sanırsan temizlemeye değil sanki bunlardan nemalanmaya ant etmiş.

Lafın özü; parayı da devleti de idare edebilecek ehil ellere vermeli. Yoksa durum ortada. Siyasetçi yalakanın göt damarından yetişirse ortalık siyasetçiden geçilmez. Çünkü ar damarı dediğin aorta benzemez her insanda bulamazsın. Herkes gönlündeki umuda su versin. Gerisi hikaye. Kalın sağlıcakla.

Hayrullah CIRIK

29.12.2017

Ben on bir yaşımda bir çocuğum

Ben on bir yaşımda bir çocuğum
Anlamam ne söyler analar babalar
Başımd okşanınca yada öpülünce
Anlarım verdikleri sevgi ne kadar.
Ama hiç anlamıyorum,savaşları
Atılan bombaları parçaladığı vücutları
Hiç anlamıyorum yıkılan yakılan evleri
Kim kimin camını kırdı
Kim çaldı konuşan oyuncak ayıyı
Ama değer mi bilmiyorum
Kırılan iki cama çalınan bir ayıya
Bu kadar bomba ve katliam
Ben on bir yaşımda bir çocuğum
Bir gün büyür adam olursam
Ben bu adamlara benzemeyeceğim
Ve sinek dahi ezmeyeceğim
Değil ,bir canlıyı öldürmek
Hayrullah Cırık

BİR DÖRTLÜK

Yeknesak bir bahname edebiyatı düşünce
Varoşların müstehcen çamurlarında
Şimdi kalkmış bana vaaz ediyorsun
Abdestsiz beynamaz hocaların'la

KIRLANGIÇ HİKAYELERİ

Mayıs ayı ortaları canhıraş bir tempo sonucunda evlerini tamamlamaya çalışan kırlangıçlarla doluyu gökyüzü. Bunlardan bir çift de, bizim evin balkon altını seçmişti arsa olarak. Geldiğimizde evlerini çoktan tamamlamışlar, anne yavrularını beslemenin telaşı içinde girip çıkması sayılmayacak kadar hareketli bir koşturma sergilemekteydi. Bütün telaşı büyük göçe kadar yavruların yolculuğa dayanacak güce ulaşmalarını sağlamaktı. Çünkü,yol çok uzun ve yorucuydu.Bu yolculuğa kanatları altına rüzgar dolduracak gücü bulamayanlar süreden ayrı kalıyor. Sonrada onlardan bir haber alınamıyordu. Muhtemel ya av oluyorlardı,yada açlığa veya susuzluğa yenik düşüp ölüyorlardı.Bu göçmen kuşların kaderiydi.Havaların soğumaya başlaması ile bu göç başlar,sıcak bir başka ülkede,yeni maceralarla devam ederdi.

Evin hanımı bahar temizliği derdindeydi. Sıra onların bulunduğu balkona gelmişti.Örümcek yuvalarını temizlemek isterken,yuvanın kenarına değen fırçanın ucu,öylesine tutturulmuş gibi duran çamurdan yuvanın yavrularla beraber yere düşmesine neden oldu.Yuvanın bozulması ile iki tanesi uçmayı başardı,diğer üçüncü yaralanmış olmalı ki uçamadı.Ne kadar çabalasa da bir metreden fazla gidemedi.Ona içerde bir yuva yapıldı ve sağlığına kavuşması için zamanın akışına bırakıldı.

Büyük göçle uçmak için tam iyileşemediği için, bir daha ki göçe kadar kırlangıçların gelmesini beklemekten başka çaresi yoktu. Kırlangıçların gelme zamanı, sıcakların karıncaları kış uykusundan uyarması,ağaçların yeşile bürünmeden,genç kızların gelinliklerini giymesi gibi beyaza nadiren kırmızı,pembe renklerle süslediği zamandı. Kırlangıç bu sürede eğitiminden geri kalmasın diye en yakın mahalle mektebine kayıt ettirilmiş, orada yeni bir dünyaya açılan pencerenin basamaklarını çıkar gibi bir sürü bilgiler öğreniyor, yeni arkadaşlar ediniyordu. Vaktin nasıl geçtiğini anlamıyordu Artık evin hanımıyla barışmış onun yaptığı kurabiyelerle dolu beslenme çantasındaki bütün yiyecekleri arkadaşlarıyla severek paylaşıyordu.

Bugün derste soyumuz işlenecekti. Ben soyumuzu çok merak ediyordum. Kardeşlerimi annemi ve babamı henüz tanıyamadım kaybetmişim.Öğretmenimiz bunların dışında;halamız,teyzemiz,amcamız,dayımız,yengemiz ve kuzenlerimiz vardır. Anneannemiz,babaannemiz ve dedelerimiz de.Dede ve ninelerimizin de bizim gibi anne baba kardeşleri ve diğer akrabaları vardır.İşte bütün bu guruba soyumuz ve bir ağacın dalları gibi büyüdükçe çoğaldığı içinde soy ağacı demektediriz.Şimdi herkes yarın kendi soy ağacını çizsin.

-Öğretmenim benim benden başka kimsem yok ben nasıl ağaç yapabilirim ki.

-Öğretmenim kırlangıç arkadaşımız soysuz mu?

-Arkadaşlar; soyunun özelliklerini biyolojik ve toplumsal ölçüler yönünden göze batacak kadar kötüye gidenlere denir serçe arkadaşımızın söylediği yani dejenere olmuş da diyebiliriz bozuk da diyebiliriz.Soyсуzlaşma tamamen ayrı bir konu.Bunu başka bir dersimizde eni konu tartışır öğreniriz.Soyсуzlaşma bu derste anlatılmayacak kadar büyük bir konu.Mesela birkaç darı için kümesin kapısını tilkiye açan tavuk arkadaşımıza ne ad verelim.Günde bir tutam ota,bütün hayvanların ortak otlağını başkalarına satan öküze ne ad verelim.Kendi menfaati için başkalarının geleceklerini sıkıntıya sokanlara ne ad verelim.

-Öğretmenim bütün bu anlattıklarınız topluluğumuzun hoş karşılamadığı davranışlar. Olayların meydana getiren sebepler farklı gibi dursa da kötülüklerin ortak adı gibi durmakta.Hırsız,yalancıyı,haini,yobazı halden anlamazı,nankörü,karactersizi bu gibi fiillerin ortak adına soysuz diyebiliriz.

Evet, arkadaşlar karga arkadaşımız çok güzel bir ifadeyle çerçevesini çizdi soysuzluğun. Şimdi biz konumuza dönelim. Bu soysuzluğa nasıl olsa ayıracak zaman bulabiliriz.

-Yine ne oldu küçük kırlangıç; bu ne üzüntü? Karadeniz de gemilerin mi battı.?

Gözlerini kocaman açan küçük kırlangıç; Nasıl yani öğretmenim, benim Karadeniz de gemilerim mi vardı da battı. Ben küçük bir kırlangıçım ben o kadar parayı nereden bulabilirim ki benim gemilerim olsun? Bana hiç kimse sormaz mı? Nereden buldun bu kadar parayı? Gel anlat bize demezler mi bu ülkede?

-Hayır, küçük kırlangıç. Sen yanlış anladın. Bu bir deyim.Çok pahalı olduğu için bu gemiler.Almak herkes için mümkün değildir.O yüzden çok değerlidir.Denizde batınca da haliyle gemi sahipleri çok üzülürler.O yüzden üzgün olanlara bu deyim yakıştırılır.

-Ama öğretmenim; ateş olmayan yerden duman çıkmaz derler.

-Tamam arkadaşlar zil çaldı. Bugünlük bu kadar. Pazartesi görüşmek üzere hoşça kalın.

Ne Pinokyo firavun olur nede Polyannadan peygamber.İyilikle kötülük var olmuş her seferinde.Melek demişler iyiliğe kötülüğe de şeytan.Hikayenin özü insan.O yoksa orta yerde, ne melek var nede şeytan.Başka canlının kavgası yoktur,mezhepten yana.Kavgada yapmadılar tanrı için hiç,yaradılışlarından bu yana.

Bugün nankörlük üzerine konuşalım arkadaşlar.Nankörlük yapılan bir iyiliği unutmak onu yok saymaktır.Nankörlüğün ne olduğunu anlayabilmek için iyiliğin ne olduğunu bilmemiz gerekir.İyiliği de size yapılan bir yardım diye düşünün.Hiç yiyecek bulamadığınız,aramaktan da çok yorgun olduğunuz ve bulma umudunu kaybettiğiniz zamanda bir arkadaşınızın yiyeceğini sizinle paylaşmasıdır.Yada,bir tuzağa düştünüz,ne yapsanız kurtulmanıza imkan yok.Bu tuzaktan kurtulmanıza yardım edilmesidir.

Günler sonrası sizinle yiyeceğini paylaşan arkadaşınızı zor durumda görünce,onu tanımamak ona düştüğü o zor günlerde yardımcı olmamak onun yiyeceğini paylaştığı gibi yiyeceğimizi onunla paylaşmamanın adı da nankörlüktür.Yada sizi bir tuzaktan kurtaran arkadaşınızı bir tuzağa düşürünce ona yardım etmek yerine onu

görmezden gelerek oradan uzaklaşmanın adıdır nankörlük.

Şunu unutmayalım arkadaşlar;iyilik karşılık beklemek için yapılmaz.Ama,yapılan iyiliğe de duyarsız kalınması nankörlüğü ortadan kaldırmaz.İyilik mutluluk verir.nankörlükte sıkıntı.Yapılan iyiliğe duyarsız kalan bir nankörde sıkıntı yok ise,o zaman siz iyiliğinizi denize atmış olursunuz.Ne demişler "İyilik yap at denize balık bilmez ise Halik bilir"İyilikler karşılık beklemeden yapılan yardımlardır.Bu yardımları başkaların bilmesi aslında toplumumuzda ayıp karşılanmalı ne iyilik edenin reklamı nede iyilik alanın acizliği gözlerden uzak sergilenmeli.

Önümüzdeki ders başka bir konuda görüşmek üzere hoşça kalın arkadaşlar.

./././.

Hayrullah Cırık

Kırlangıç Hikayeleri (2)

Telefondaki ses kulaklarıma dalgaların kıyıda kayalara vurunca çıkardığı sesi bırakıyordu. Dün akşamın verdiği uykusuzluk gözlerimi uyumaya başımı ise yastığa koydurmamak için tasvir dahi edilmesi mümkün olmayan ağrılar bırakmaktaydı. Kulaklarımda çınlayan ses boş bir odanın çıplak duvarlarına çarparak yankılanıyordu kulaklarımda. Arayan küçük kırlangıç ısrarla soy ağacının oluşturulmasına yardımcı olmamı istiyordu. Anne, baba ve kardeşlerden başka diğer akraba bireylerinden de istemesi kafamın ağrısını bir kat daha artmasına sebep oldu. Öncelikle anne ve babanın bulunması gerektiğini onlarda kendi kardeş ve anne babalarını bulunca senin sorunda böylece çözülür dedim.

-Ya çözülmez ise öğretmenim.

-O zaman yeni yıl da sana bir tane piyango bileti alırsın, büyük ikramiye çıktımı, birkaç tane soy ağacı yapacak kadar akraban olur. Seç seç beğen istediğini amca dayı teyze hala kuzen ne yaparsan yap. Başka çıkar yol yok küçük kırlangıç. Şimdi senin bütün soy ağacın seni karşılıksız seven senden hiçbir şey beklemeyen arkadaşlarındır ,dostlarındır.

Bir diş çektirince yerindeki boşluğun ağzından büyük olduğunu sanırsın.Aslında bir dişin kapladığı yerdir ağzındaki boşluk.Zamanla o boşluğa alışılır.Bir müddet sonra yoklanırsa orada bir boşluk olduğu anlaşılır.

Akrabalık soyda sopda aranmaz.Akrabalık var günde dar günde seninle gülen seninle ağlayandır.Kim ki var yanında onları koy soy ağacına.Ağacın dalları boş kaldıysa,dostunu arkadaşını koy.Bak ne muhteşem bir ağaç çıkacak karşına.Karşılıksız sevgin güzel merhametin gecenin kör karanlığında yol gösterir sana.

Geçen derslerden yarım kalan bir konudan söz ederek başlayalım dersimize.Erdemdir onurdur soydur sopdur bunları izah etmeye yetmiyor zamanımız görüyorsunuz arkadaşlar.Bunlar hayatın içinde öğrenebileceğiniz davranışlarınızla hangi erdemün yürüncesine oturacağına sizin karar vereceğiniz bir zaman sürecidir.

Bütün canlılar doğduklarında masumdurlar.Evet serçecik parmak kaldırıp konuyu dağıtma,melek diyeceksin değil mi.

-Evet öğretmenim, nereden bildiniz.

Bir müteahhit düşünün aldığı ihaleyi tamamlıyor. Bu onun erdemli olduğunu gösteriyor. Fakat özet olarak projeyi ve şartnameye uymuyor.Kalitesiz ucuz malzeme ile işi bitiriyor.Erdeminin altında ki bu erdemsizliği siyah arabasına bindirip yalakaları ve dalkavukları ile sahile gezmeye götürüyor.Biraz uzakta durun,oturdumu mangalda kül bırakmaz asalet ve doğruluk üzerine.Camide en önde durur kağıt para atar kutuya çıkışta.

İçimizde en akıllı en tecrübeli sensin gel bize kadı ol demişler İmamı Azama. Oda demiş ki; Adil davranmayan bir kadının ekmek kırıntısını karınca dahi yemezmiş.Beni böyle zor bir göreve getirmeyin,olurda yapamam.Nefsime yenik düşersen halim nice olur diye görevi almamış.Şimdiki yargıçları avukatları siz düşünün.Söyle bir bakalım deseniz,ne gözyaşları ne isyanlar ne zalimlikler olmuştur,kim bilir.Yalancı şahitlerle iftiralarla kurunun yanında yaşta yanar mantığıyla erdemi nereye koyabilirsiniz.

Evet zil çaldı.Bugünlük de bu kadar.Hoşca kalın.

Hayrullah Cırık

1.3.2018

On Kasım

Her on kasımda dirilttiğimiz,geri kalan günlerde öldürmeye çalıştığımız büyük komutan..Bedenen bizlerden ayrılıp gittiği; fikren hep önümüzde yol gösterdiği o günlerin seksen ikinci yıl dönümündeyiz.

O günlerden bu günlere bitmeyen nefret ve öfke nasıl yeşerdiyse cehaletin ana rahminde, hayat bulmaya devam etmekte izbe kör karanlık köşelerde.Üç paraya satılmış emperyalist düşüncenin hizmetinde olan [BEY(İN)] hücrelerinde.

Oysa iki Mustafa Kemal vardı. Et ve kemikten olan , vakti erende topraktan gelip toprağa giden.Oysa bize yol gösteren ya istiklal ya ölüm diyendir.

Bir avuç ömrün nadasında hangi fikirler biçildi. Ana yurdun coğrafyasında hangi tohum yeşerdi ve meyveye döndü .Düşüşün neticesinde etrafında dostlarından ziyade düşmanları vardır. İhanet, zulüm,fedakarlık alçaklık ve yurtseverlik aynı potada bir eriyiktir.

Mümkün değildir bu eriyikte ayırmak bir diğerini diğerinden. Oysa fikirler ölümsüzdür. Tam bağımsızlıktan kim vaz geçebilir. Akla fikre dayalı çağdaş uygarlığa kim arkasını dönebilir.

Yurtta sulh cihanda sulh birilerine ironi gelebiliyorsa, milli mücadeleyi gözden geçirmelidirler. Bu bir Andersen masalı değil. Bu bir var olmak ile yok olmanın ironi sınıridir. Senin anlayacağın sırat köprüsünde verilen kavganın diğer adıdır

Kim bu kavgadan vazgeçerse, Tam bağımsızlık istemez onun bunun uşağı olmayı kabul ederse.Kim ilmin mürşitliğinden şüpheye düşer,delaleti ihanet olanların yolundan giderse büyük komutan o zaman ölür.

Türküm doğruyum çalışkanım demek bir Türk'e ne kadar ar gelirse, ulu öndere o kabir o kadar dar gelir.

Dağların taşların asker kaçakları ile dolu bir memleket düşünün. Dört yan düşmanla çevrilmiş bir vatan içindesiniz. İstanbul başka bir dil konuşur sen anlamazsın.Anladığın asker ver, vergi ver, jandarma, falaka ,ceza ,bir değil ,bin değil hep aynıdır. Anadolu'nun yediği kuru soğan içtiği yavan ayrandır.

İflasa ve işgale karşı direnişin adıdır Mustafa Kemal.

Misakı milli sınırlar içinde yapılıyorsa bir densizlik o zaman ölür büyük komutan. Efendisi dediğimiz üreten köylü düştüyse kabızmalın ağına o zaman ölür. Sendikalar sattıysa peşinden gelen işçileri üç paraya o zaman ölür büyük komutan.

Bir memleketin bozulmaması için iktisadi ve tam bağımsızlığın olması, olmazsa olmazlarımızdan olmadığı zaman ölür büyük komutan.

“NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE”

Kalın sağlıcakla

Hayrullah Cırık

10 kasım 2020

CUMHURİYET'İN OLMAZSA OLMAZLARI

Büyük bir dünya savaşını ardında bırakmış olan Avrupada yaralar hafiften sarılmaya başlarken, sonraki yıllara damga vuracak olan siyasi aktörler tarih sahnesinde yerlerini almaya başlamışlardı.

Dünya on altı yıl sonraki ikinci dünya savaşına sürüklenirken 1923 yılı kıvılcımların atıldığı bir yıl olacaktı Anadolu topraklarında.

Tarihin hangi penceresinden bakarsanız bakın, krallarla papalar ya gücü korumak için ya da onu ele geçirmek için çekişirler. Her memleketin mutlaka haini vardır. İnanın bizdeki kadar haini çok olan başkaca bir ulus yoktur. Dört yanımız ateş çemberi içindeyken, İngiliz, Fransız, İtalyan, Ermeni, Yunan ve Rum çizmeleri altındayken Anadolu. Yakılıp yıkılırken. Viraneye döndürülürken bacası söndürülen evler. Yaş farkı gözetmeden tetiğe basan düşman eller, alıp giderken içimizden birilerini. Ve tarih sayfalarını kızıla boyarken tecavüze uğrayan anaların kızların ve göz pınarları kurumuş ihtiyaçların kanları.

*

Ekim 1919 dan Nisan 1920 ye kadar Osmanlı hanedanlığından ve İngiliz generallerinin emirleriyle Biga, Gönen, Susurluk ve Balıkesir yörelerinde topladıkları kuvvetlerle buralarda isyan ateşi yakıyordu Anzavur Ahmet. Yunanlıların kayığına binen Çopur Musa Afyon'dan bağıyordu din elden gidiyor diye. Cephenin hemen dibinde böyle velvele hüküm sürüyordu cahil beyinlerde.

Bir aşiretin başına geçen Ali Batı İngilizlerin sözleriyle Kürdistan devleti kurmaya yürüyordu Nusaybin'e. Ve Mardin ateşler içinde. 1920'lerin Nisan ve Mayıs aylarında İstanbul ve İngiliz hükümeti para ve silah desteğiyle Çerkez Koçi ve arkadaşlarına Düzce Bolu Beypazarı ve Gerede de yaktırmışlardı aynı ataşı.

Konya Valisi Cemal Bey ve İngilizlerin papazı ile iş tutan Bozkırlı Zeynel Abidin aldıkları yardım ve direktiflerle Bozkıra girmiş karşı çıkanları da oracıkta öldürmüşlerdi.

Başka bir Kürdistan kurmak isteyen Bahtiyar aşiret reisi Cemil Çeto İngilizlerin tezgahından geçen isyan ateşiyle köstek olanlardandı.

Düzenli orduya tahammül edemeyen ya da beklentilerini alamayan Çerkez Ethem ve kardeşleri mücadelenin en ateşli günlerinde Yunanlılara sığınmışlardı.

*

Erzincan ve çevresinde yedi aşiret reisi Nisan 1921 de Ankara'ya bir mektup göndererek doğuda bir Kürt vilayeti kurulması ve başına da bir Kürt vali atanmasını isteyecek kadar cüretkar olan Koçgiri'yi ve on beş cephede döktüğü kanları da unutmamak gerekir.

Kasım 1920 de Çumra nahiyesini ele geçirip Konya'yı ateşe veren Delibaş Mehmet de var bu hikayenin içinde. Kurtuluş savaşı sırasında Yunanlıların kıskırtmasıyla Pontus devleti kurmak hayalıyla Ermenilerle birleşip Samsun, Merzifon, Tokat, Vezirköprü, Çarşamba, Ladik ve Amasya da akla sığmayacak yapılan vahşetlerin bazılarını çoğunuz duymuşsunuzdur.

Çapanoğlu Edip ve kardeşi Celal Yozgat'ta yakar emperyalistlerin istediği isyan ateşini. Ve bunu duyan ve cesaret alan Damat Ferit destekli Zileli dava vekili Ali Bey ve görevden alınmış nahiyeye müdürü Naci ve İhsan Beylerin topladıkları adamlarla verdikleri isyan ateşleri çevremizi sarmış emperyalist güçlerin emir ve direktifleriyle Anadolu topraklarında kendi soydaşlarına yaptıkları soysuzluklardır.

*

Sizin anlayacağınız düşmana akıl öğreten müftülerin, yol gösteren köy ağalarının, her gelen yağmacıyla koşusunun malını talan eden kasaba eşrafının, asker kaçaklarını koynunda saklayan zinacı kadınlarla, frengiden burnu çökmüş sahte sofuların ve cami avlusunda oğlan kovalayan softaların, düşmanla iç içe olmuş eşkiyaların hortladığı bir yer olmuştu Anadolu.

Düşmanla dövüşürken arkadan kalleşçe hançerlenen nice umut ve fikir dolu Türk gencine mezar olmuştur bu topraklar.

Cumhuriyetin olmazsa olmazları vardır. Çağdaş erdemli ve onurlu olmak. Tam bağımsızlık çemberini tamamlamayan ülkeler bu daire düzlemi içinde emperyalistlerin oryantali olmak durumundadırlar.

*

İrade ve özgürlüklerinden vazgeçmeye razı olan bir ulusun sonu felakettir diyen Ulu Önder, hürriyetin eşitliğin adaletin dayanak noktası milli egemenlik diyerek ülkedeki huzur ve asayiş birliğinin sağlanmasında ne denli vazgeçilmez bir unsur olduğunun altını o günlerde çizmiş. Din ile yatıp kalkarken insanlık unsurlarını abdesthanede unutanlar, Millî değerleri ayaklar altına alıp devleti devlet yapan üzerine yüklediği görev ve sorumluluğu fantezi sanan vicdan körü insanlar ,

Maddi manevi yıkıma uğramış toprakların arasından 29 Ekim 1923 de filizlenip doksan yedinci yılına geldiğimiz Cumhuriyetin insanlığımıza saymakla bitmeyecek kazanımlarını inkar etmenin acizliği içinde daha ne kadar komik olabilirler.

Bayramımız kutlu olsun.

Kalın sağlıcakla.

29 Ekim 2020 /Hayrullah Cırık

Diderot Etkisi

Denis Diderot (1713-1784) 18 yüzyıl aydınlanma çağı düşünürlerinden Fransız yazar ve filozoftur. Adaletin aklını kaybettiği yerde felsefe susar , onun lafıdır. Toplumunu eğitmek ve geliştirmek için tasarlanan Ansiklopedinin baş editörüydü. Ansiklopedinin bazı ciltlerindeki bilgiler kiliseden tepki görünce kitabın baskıları illegal olarak yer altında basılmıştı. Filozofça düşünceler adlı kitabı mahkeme kararıyla yaktırılmıştı. Romantizm akımının öncüsü ve hümanist olan Diderot, zengin kiliseler kontrolünde bir endüstri olarak gördüğü Hıristiyanlığı ret etmiş ve her zaman din adamları ve dincilerin hedefi olmaktan kurtulamamıştır. Bir bıçakçının oğlu olan yazarın hayatı yokluklar içinde geçer. Kendini manastıra kapatan kız kardeşi akli dengesini kaybedip yirmi sekiz yaşında ölmesiyle hayatından buhran hiç eksilmiyecektir. İlk evliliğini babasının onay vermediği fakir bir insan olan Antoninette ile yapmış bir diğer evliliği ise diğer insanlar tarafından evde kalmış bir kadın olarak görülen Volland'la yapmıştı. Hayatı yokluk ve sıkıntılar içinde devam ederken ihtiyaç duyduğu parayı bulamamanın bunalım ve stresi içindeyken, imdadına Rus imparatoriçesi Büyük Katherina yetişir, filozofun kütüphanesini iyi bir paraya ve yirmi beş yıllık maaşını da peşin ödeyerek bütün sıkıntılarını son verir. Yazımızın temasını bu girişten sonra şöyle anlatalım; Bir arkadaşının hediye ettiği çok güzel kırmızı kadife bir robdoşambır (Sabahlık) la yazı masasının başına oturduğunda sandalye ile sabahlığın uyum sağlamadığı bir bütünü farklı parçaları olduğu kanısına varır. Sabahlığına uygun güzel bir sandalye alarak masanın başına oturduğunda, masanın sandalyesine ve sabahlığına yakışmadığını görür. Bu ikisine uyum sağlayacak şık bir masa arayışına girer ve bulup satın alır. Eve geldiğinde yerdeki halının duvardaki tabloların ve kitaplığında uyum dışında eşyalar olduğu inancıyla bütünlüğü tamamladığına inandığı bu eşyaları da bulup satın alıp evine getirir. Şimdi her şey uyum içindedir, lakin başladığı noktaya gelmek üzere olduğunu cepte kalan az miktardaki paradan anlar. Ve;aklı başına gelir. Nasıl bir tüketim çılgınlığına kapıldığını anlatan “Eski sabahlığım için pişmanlığım” adlı bir yazıyı kaleme alır. Bilinçli bir alışveriş düşüncesiyle yapılmayan ve ihtiyaç olmadığı halde alınan bu tüketim sarmalından bahseden ilk kişi olması nedeniyle “Diderot etkisi”denir bu çılgın para harcama eylemine ve literatürde onun adıyla anılır. Sonuç olarak eski sabahlığımın efendisiydim yeni sabahlığımın kölesi oldum diye özetlemiştir. Son günlerde kamuoyunu işgal etmeseydi şu ellibin dolarlık çanta. İnanın gelmeyecekti bunlar aklıma. Şimdi bir merak sardı. Kombine bir kadın giyiminde pursantacı nedir çantanın. Yüzde onbeş seviyesinde desek ikiyüzseksenüçbin dolar yapar, yürüyen bir tefeci kasası gibi. Eger Ginza Tanaka adlı japonun bu firmaya yaptığı “Hermes Birkin” modelinin bir milyon dokuz yüz bin dolar olduğunu bilseydiniz, yüreğinize su serpilirdi. Bir milyon dokuz yüz bin doların Diderot etkisi çok ciddi ekonomik fay kırılmalarına yol açacağı gibi herhalde dejenere olmuş duygu seli tsunamileride yaratabilirdi. Birleşmiş milletler tarım ve gıda örgütü (FAO) Dünya sağlık örgütü WHO) ve diğer BM örgütleri tarafından oluşturulan BM Birleşmiş milletler raporuna göre, sekiz yüz yirmi bir milyondan fazla kişinin açlık ve gıda güvencesizliği, dengesiz beslenme gibi sebeplerle mağdur olduklarını rapor etmekte. Son üç yılda açlık koşullarında yaşayan insanların sayısı giderek artarken yaklaşık yüz kırk dokuz milyon çocuk açlık nedeniyle büyüme geriliği sorunu yaşamakta demekte raporun alt satırları. Ve devam ediyor Afrika kıtası nüfusunun %20 si Asya kıtası nüfusunun %12 si ve Latin Amerika ile Karayipler’de %7 si kötü beslenme ile karşı karşıya demekle kurtarıyorlar kendilerini. Victor Hugo’nun 1815-1832 Yıllarda kaleme aldığı Fransa’nın buhranlı günlerinde geçen ,ekmek çaldığı için hapse atılan Jan Valjen’i anlatan temada kayda değer hiçbir ilerleme yok.